

Ethical, Green, Youth Entrepreneurship Education

Modul 5

Globale tendenser inden for etisk iværksætteri

Co-funded by
the European Union

Denne undersøgelse er tilgængelig under CC BY-NC-SA-licensen.

Medfinansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens eller forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Fonden til Udvikling af Uddannelsessystemets synspunkter og meninger. Hverken Den Europæiske Union eller den enhed, der yder tilskuddet, kan holdes ansvarlige for dem. 2022-1-PL01-KA220-YOU-000087822

www.fairpreneurs.eu

INDHOLDSFORTEGNELSE

- 01 Bæredygtig mode
- 02 Bæredygtig mad – plantebaserede og alternative proteiner
- 03 Klimapositivt landbrug
- 04 Økoturisme og bæredygtig rejse
- 05 Etisk forsyningskædestyring
- 06 Vedvarende energiløsninger – Beskyttelse af ressourcer

Co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author or authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Foundation for the Development of the Education System. Neither the European Union nor the entity providing the grant can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

INDLEDNING

I dette modul dækker vi globale tendenser inden for etisk iværksætteri, og deltagerne vil udforske aktuelle tendenser, regulatoriske landskaber og bedste praksis, der fremmer bæredygtig vækst og interessenters tillid.

Dette modul lægger vægt på integration af etiske overvejelser i forretningsstrategier, skabelse af innovation og samfundsmæssig indflydelse gennem praktiske erfaringer og anvendelse i praksis.

01

BÆREDYGTIG MODE

INTRODUKTION TIL BÆREDYGTIGT MODE

Bæredygtig mode dækker over en række praksisser, der sigter mod at skabe tøj, der er miljøvenligt og socialt ansvarligt. Denne bevægelse udfordrer den traditionelle fast fashion-model, som er kendt for sine negative indvirkninger på planeten og arbejderne i forsyningskæden.

Bæredygtig mode fremmer brugen af etiske produktionsmetoder, brugen af miljøvenlige materialer og design, der fremmer levetid og genanvendelighed.

BÆREDYGTIGE MATERIALER

Bæredygtige materialer i modebranchen repræsenterer et skift mod mere miljømæssigt ansvarlige og etiske produktionspraksisser.

Fra **økologisk bomuld** og **bambustil** innovative **genbrugsstoffer**, disse materialer spiller en afgørende rolle i at reducere miljøpåvirkningen og fremme cirkularitet i modeforsyningskæden.

At omfavne bæredygtighed adresserer ikke kun ressourceudtømning og spild, men skaber også sundere økosystemer og understøtter retfærdige arbejdsstandarder.

Økologisk bomuld

Økologisk bomuld dyrkes uden syntetiske pesticider eller genetisk modificerede frø, hvilket reducerer den miljøpåvirkning, der er forbundet med konventionel bomuldsdyrkning. Ved at eliminere skadelige kemikalier og fremme biodiversiteten understøtter økologisk bomuld sundere økosystemer og sikrere arbejdsforhold for landmændene.

Bambus

Bambus er kendt for sin hurtige vækstrate og minimale behov for vand og pesticider sammenlignet med konventionelle afgrøder. Som et bæredygtigt tekstilvalg er bambusfibre bionedbrydelige og fornyelige, hvilket gør dem til et foretrukket valg til at reducere miljøaftrykket i modebranchen.

Genbrugsstoffer

Ved at bruge genbrugsplast og tekstilaffald bidrager genbrugsstoffer betydeligt til at minimere lossepladsaffald og bevare ressourcer. Ved at omdanne kasserede materialer til nye tekstiler, såsom polyester lavet af plastikflasker eller regenereret nylon fra gamle fiskenet, reducerer modeindustrien deres behov for jomfruelige ressourcer og fremmer en mere cirkulær økonomi.

BEDSTE PRAKSIS: KØBENHAVNSKARTELLET

Københavnskartellet er førende inden for bæredygtig mode gennem deres brug af genbrugsmaterialer og engagement i etiske praksisser i forsyningskæden.

Deres innovative tilgang integrerer ECONYL®, et genbrugt nylonmateriale fremstillet af hav- og lossepladsaffald, i deres badetøjs- og træningstøjskollektioner.

Københavnskartellet sætter en høj standard for modebranchen. Deres dedikation til at reducere miljøpåvirkningen og fremme etiske forretningspraksisser demonstrerer, hvordan modemærker effektivt kan håndtere økologiske udfordringer, samtidig med at de støtter bæredygtighed.

Lær mere om **Københavnskartellet**s initiativer ved at besøge vores **Kompendium af casestudier**.

ETISK PRODUKTION

Etisk produktion kan være en meget vigtig del af bæredygtig mode og sikre, at alle trin i beklædningsproduktionen opretholder socialt ansvar og miljøforvaltning.

Fra retfærdige arbejdsstandarder, der beskytter arbejdstagerrettigheder, til at fremme lokal produktion for at reducere CO2-aftrykket, støtter etisk produktion ikke kun menneskelig værdighed, men bidrager også til at opbygge robuste og gennemsigtige forsyningskæder.

RETFÆRDIG ARBEJDSPRAKSIS

Retfærdige arbejdsmetoder sikrer, at medarbejdere involveret i modelforsyningskæden modtager en rimelig løn, arbejder under sikre forhold og behandles med værdighed og respekt.

Virksomheder, der fremmer fair arbejdspraksis, overholder ofte internationale arbejdsstandarder og -certifikater, såsom Fair Trade eller SA8000, for at opretholde arbejdstagerrettigheder og forbedre levebrødet i de lokalsamfund, hvor tøj produceres.

LOKAL PRODUKTION

Lokal produktion involverer fremstilling af tøj tættere på forbrugermarkederne, reduktion af transportudledninger og støtte til lokale økonomier.

Ved at reducere CO2-aftrykket forbundet med langdistancetransport og fremme regionale produktionsknudepunkter kan virksomheder forbedre gennemsigtigheden og reaktionsevnen i forsyningskæden, samtidig med at de skaber økonomisk vækst i lokalsamfundene.

A photograph of a person with grey hair, wearing a yellow sweater, sitting on a light-colored sofa. They are holding a white mug of coffee in their right hand and an open book in their left hand. A blue patterned blanket is draped over their lap. The background shows a wooden floor and a white wall.

CIRKULÆR MODE

Cirkulær mode er en bæredygtig tilgang, der sigter mod at reducere spild og forlænge materialers livscyklus i modebranchen.

Det fremmer praksisser som upcycling og genbrug, der kreativt genbruger materialer for at reducere miljøpåvirkningen og fremme innovative designløsninger.

Ved at lukke kredsløbet for materialeforbrug bidrager cirkulær mode til et mere bæredygtigt og fornuftigt modeøkosystem.

Upcycling

Upcycling involverer omdannelse af kasserede eller ubrugte materialer til nye produkter af højere værdi og kvalitet. Ved kreativt at genbruge tekstiler, accessories eller endda hele beklædningsgenstande kan modedesignere forlænge materialers livscyklus og reducere spild. Upcycling fremmer innovative designtilgange, der fokuserer på bæredygtighed og miljøansvar.

Genbrug

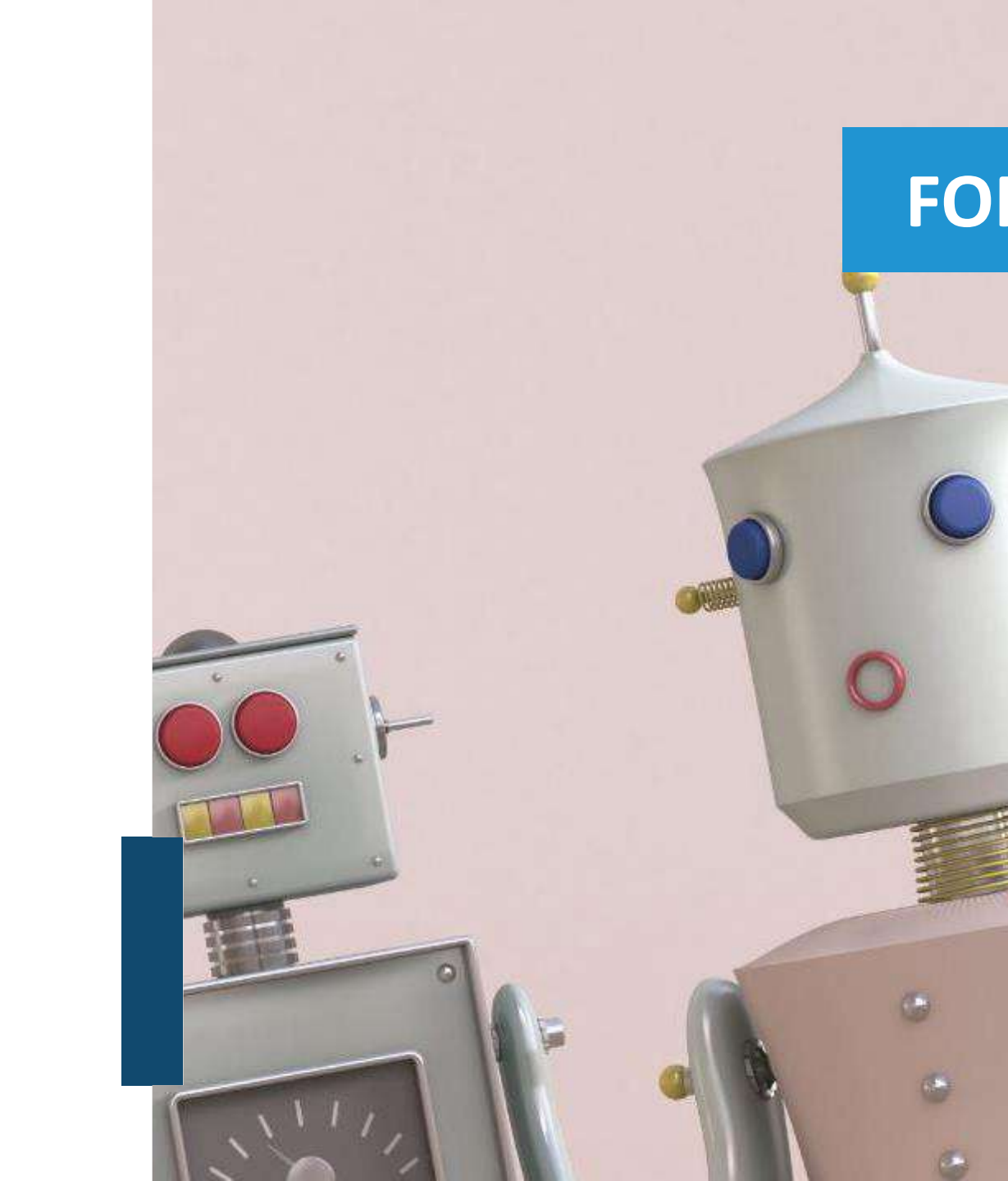
Genbrug inden for mode refererer til processen med at omdanne affaldsmaterialer til nye tekstiler eller beklædningsgenstande. Gennem mekaniske eller kemiske processer kan stoffer som bomuld, polyester og nylon nedbrydes og regenereres til garn eller stoffer, der er egnede til at skabe nye beklædningsgenstande.

MODEBRANCHENS MILJØMÆSSIGE OG SOCIALE PÅVIRKNINGER

Modeindustrien bidrager væsentligt til miljøforringelse, især gennem vandforurening, CO2-udledning og affald.

Tekstilarvning og -behandlingsprocesser forurener vandkilder med giftige kemikalier, mens produktion, transport og bortskaffelse af beklædningsgenstande udleder store mængder drivhusgasser.

På den sociale front anvender fast fashion ofte udnyttende arbejdsmetoder, der udsætter arbejderne for usikre forhold og utilstrækkelige lønninger. Mange beklædningsarbejdere, især i udviklingslande, står over for lange arbejdsdage og farlige miljøer og tjener lønninger under levestandarden.

FORSLAG TIL PRAKTISK ØVELSE

For at anvende koncepterne bag bæredygtig mode har vi designet en praktisk aktivitet, der opfordrer til kritisk tænkning og kreativitet.

Disse øvelser har til formål at evaluere bæredygtighedspraksis og fremme etisk mode gennem praktiske anvendelser.

VURDERING AF BÆREDYGTIGHED

Trin 1: Vælg et par forskellige modeprodukter (*Bomulds-T-shirt, bambusstoffer, læderhåndtaske osv.*)

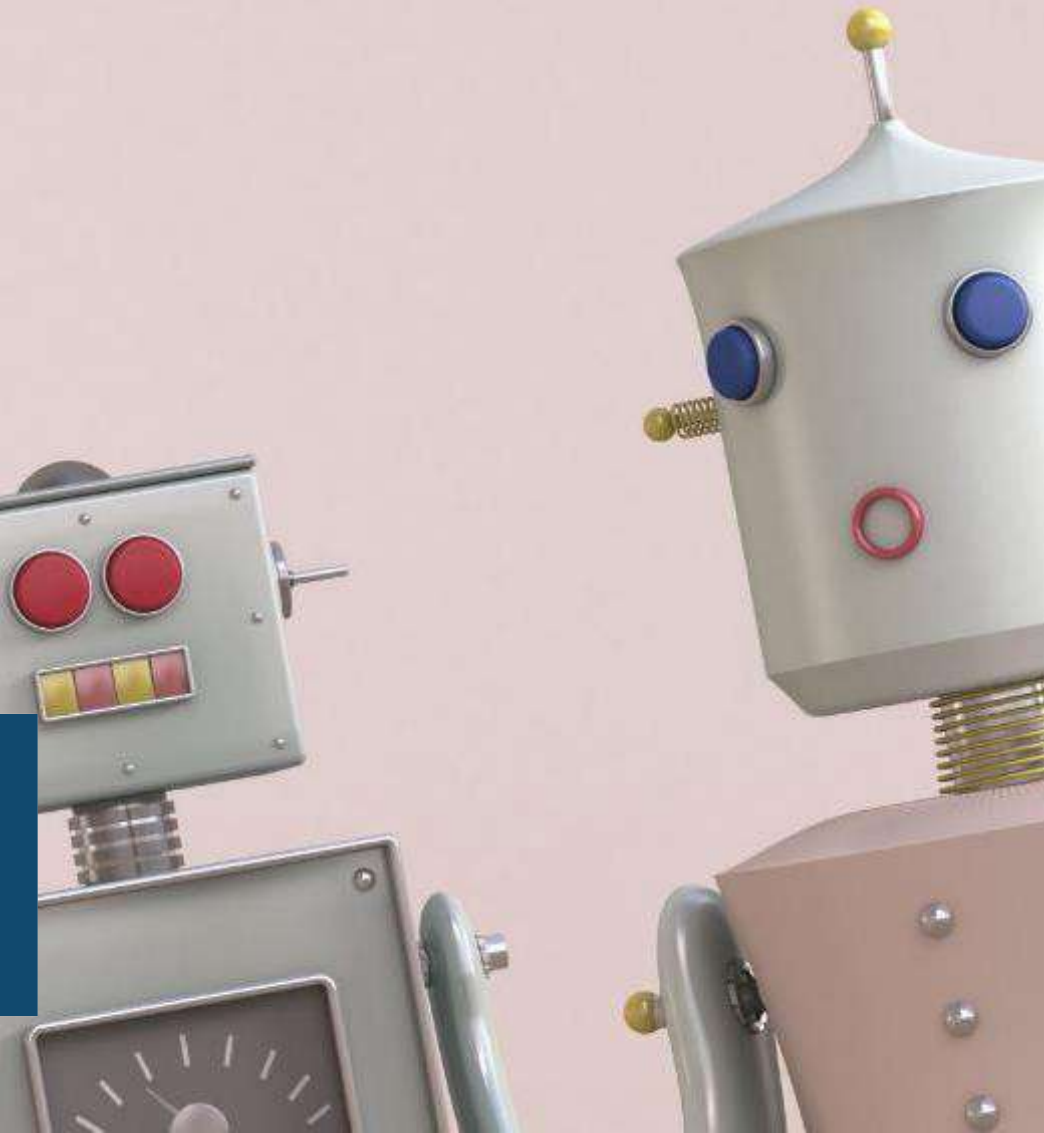
Trin 2: Evaluer disse produkter baseret på deres materialer, produktionsproces og etiske praksis. Du kan overveje følgende:

Materiale: Er det økologisk, genbrugt eller bæredygtigt indkøbt? Prøv at sammenligne miljøpåvirkningen af økologisk bomuld med konventionel bomuld.

Produktion: Er produktionsprocesserne energieffektive og miljøvenlige?

Etiske praksisser: Følger mærket fair arbejdspraksis?

Trin 3: Skriv en rapport, der fremhæver de mest og mindst bæredygtige produkter. Diskuter de miljømæssige og sociale påvirkninger, såsom CO₂-aftryk, vandforbrug og arbejdsforhold.

VURDERING AF BÆREDYGTIGHED

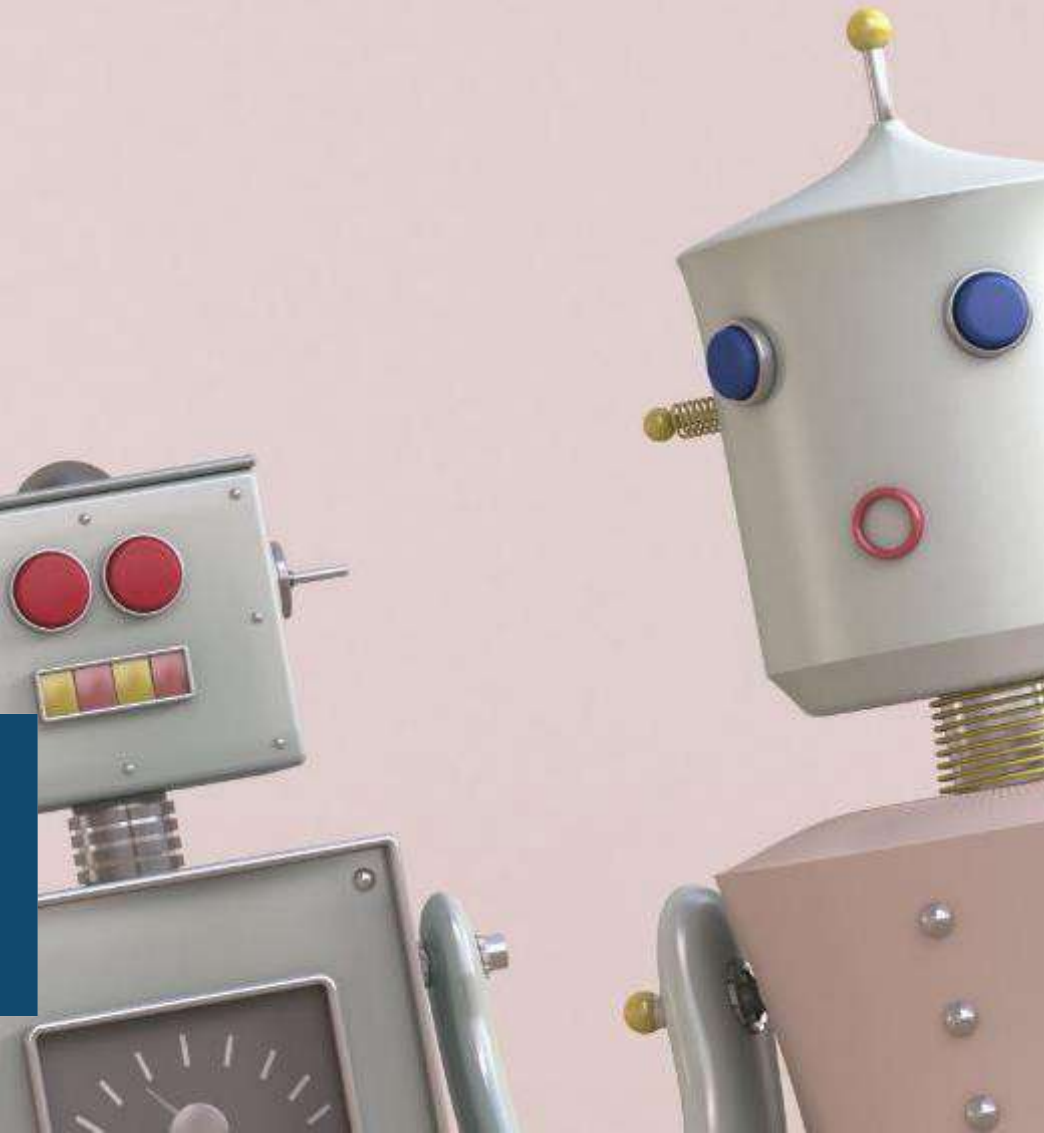
Trin 1: Skab en kampagne, der promoverer bæredygtige modevalg. Brug platforme som Instagram, Facebook, X og TikTok til at nå ud til din målgruppe.

Trin 2: Udvikle kampagnematerialer, herunder:

Opslag på sociale medier: Del fakta om miljøpåvirkningen af fast fashion og fordelene ved miljøvenlige materialer.

Uddannelsesmæssigt indhold: Lav infografik eller videoer om bæredygtige modevalg, som f.eks. at købe brugt og støtte etiske brands.

Trin 3: Præsenter din kampagne, forklar dine strategier og den forventede effekt på at fremme bæredygtig mode. Diskuter, hvordan du planlægger at måle kampagnens succes, f.eks. ved hjælp af engagementsmålinger.

SAMARBEJDE MÅL FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

Verdensmål 12: Ansvarligt forbrug og produktion ved at fremme bæredygtige indkøb, produktion og forbrugsmønstre.

Verdensmål 8: Anstændigt arbejde og økonomisk vækst gennem fair arbejdspraksis og støtte til økonomisk vækst i lokalsamfundene.

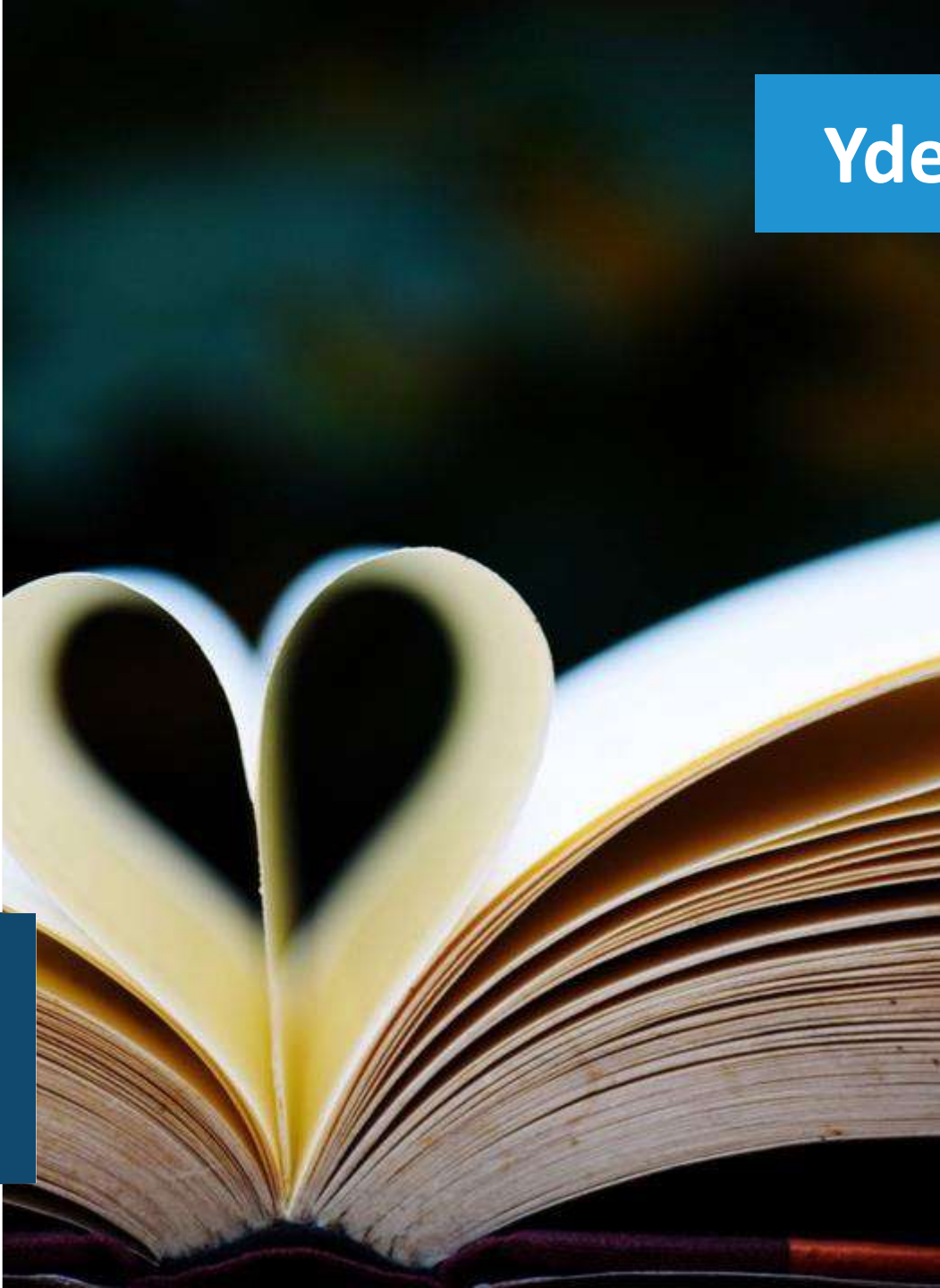
Verdensmål 13: Klimaindsats ved at reducere CO2-aftryk og miljøpåvirkning gennem bæredygtige modevalg.

ENTRECOMP-JUSTERING

EntreComp 1.2 Mulighedsgenkendelse: Identificering af markedets efterspørgsel efter bæredygtige modeprodukter og -tjenester.

EntreComp 2.1 Kreativitet: Design af innovative løsninger og kampagner til fremme af bæredygtig mode.

EntreComp 3.2 Socialt ansvar: Integrering af etiske overvejelser i modeproduktion og -forbrug for at fremme miljømæssig og social bæredygtighed.

A close-up photograph of an open book. The pages are folded inwards from the edges, creating a symmetrical heart shape in the center. The book is resting on a dark surface, and the background is blurred.

Yderligere ressourcer

[Ændring af forbrugeradfærd: at fremme bæredygtig mode](#)

[10 enkle trin til at blive mere bæredygtig](#)

[Hvad er cirkulær mode?](#)

BÆREDYGTIGE FØDEVARER – PLANETBASEREDE OG ALTERNATIVE PROTEINER

INDLEDNING

Fødevareindustrien påvirker miljøet betydeligt gennem ressourceforbrug, drivhusgasemissioner og jordforringelse.

At skifte til plantebaserede kostvaner og alternative proteiner tilbyder en bæredygtig løsning, der kan afbøde disse effekter. Dette modul udforsker fordelene og de praktiske aspekter ved at anvende sådanne kostvaner.

MILJØMÆSSIG PÅVIRKNING AF FØDEVAREVALG

Drivhusgasemissioner Husdyrbrug, især kvægbrug, er en væsentlig kilde til metanudledning, en potent drivhusgas. Plantebaserede kostvaner har et lavere CO₂-aftryk, da de typisk producerer færre drivhusgasudledninger pr. kalorie sammenlignet med kostvaner med højt indhold af animalske produkter.

Ressourceforbrug: Husdyrbrug kræver betydelige mængder vand og jord sammenlignet med plantebaseret landbrug. En overgang til plantebaserede fødevarer kan reducere vandforbruget og arealanvendelsen betydeligt og fremme en mere effektiv ressourceallokering.

ALTERNATIVE PROTEINER

Alternative proteiner er forskellige proteinkilder, der tilbyder bæredygtige alternativer til traditionelle animalske produkter.

Disse omfatter plantebaserede fødevarer som bønner, linser, tofu og tempeh, som har en lavere miljøpåvirkning sammenlignet med animalsk landbrug.

Innovationer som dyrket kød, produceret ved hjælp af laboratoriedyrkningsteknikker, og insekter bidrager på grund af deres effektive ressourceudnyttelse også til bæredygtige fødevarevalg ved at reducere de miljømæssige belastninger forbundet med konventionel kødproduktion.

Plantebaserede proteiner

Plantebaserede kilder som bønner, linser, tofu og tempeh tilbyder protein af høj kvalitet uden den miljøpåvirkning, der er forbundet med kødproduktion. Disse fødevarer kræver færre ressourcer at producere, hvilket bidrager til lavere drivhusgasemissioner og reduceret vandforbrug.

Dyrket kød

Laboratoriedyrket eller dyrket kød er et lovende alternativ til konventionel kødproduktion. Dyrket kød, der produceres gennem cellulære landbrugsteknikker, undgår de miljømæssige og etiske problemer, der er forbundet med husdyrhold. Det kræver færre naturressourcer og udleder betydeligt færre drivhusgasser sammenlignet med traditionel kødproduktion.

Insektprotein

Insekter er en yderst effektiv proteinkilde, der kræver minimalt vand, jord og foder sammenlignet med traditionelt husdyr. Insektdyrkning producerer minimale drivhusgasemissioner og kan levere en bæredygtig proteinkilde til konsum.

ALTERNATIVE PROTEINER NÆRINGSVÆRDI

Plantebaserede og alternative proteiner er i stand til at levere alle essentielle næringsstoffer, når de integreres i en alsidig kost.

Det er vigtigt at forstå den ernæringsmæssige sammensætning af disse fødevarer for at udvikle sunde og bæredygtige måltidsplaner, der er i overensstemmelse med kostvejledningen og understøtter den generelle sundhed.

Forståelse af disse profiler giver den enkelte mulighed for at træffe informerede valg, der fremmer ernæringsmæssigt afbalancerede og miljømæssigt ansvarlige spisevaner.

FORSLAG TIL PRAKTISKE ØVELSER

At tilpasse sig en plantebaseret kost:

Udfordr dig selv: Forpligt dig til at vænne dig til en plantebaseret kost i en uge. Dokumenter dine daglige måltider, næringsindtag (inklusive proteinkilder) og eventuelle udfordringer, du har oplevet under overgangen.

Reflektér og diskuter: Reflekter over dine erfaringer med at tilegne dig en plantebaseret kost. Diskuter de observerede miljømæssige fordele, såsom reduceret CO₂-aftryk og lavere vandforbrug sammenlignet med typiske kostvaner med rigeligt med animalske produkter.

FORSLAG TIL PRAKTISK ØVELSE

Tilberedning af et alternativt proteinmåltid:

Eksperimentér med opskrifter: Udforsk forskellige plantebaserede og alternative proteinopskrifter. Lav en madplan for en uge, der inkorporerer disse fødevarer i forskellige former, såsom salater, supper, wokretter og snacks.

Del oplevelser: Del dine yndlingsopskrifter og madlavningsoplevelser med dine venner, familie, kolleger osv. Diskuter smagen, teksturen og de ernæringsmæssige fordele ved plantebaserede og alternative proteinmåltider sammenlignet med traditionelle kødbaserede retter.

SAMARBEJDE MÅL FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

SDG 2: Nul sult: Ved at fremme bæredygtige fødevarekilder, der reducerer ressourceforbrug og miljøpåvirkning.

SDG 3: God sundhed og velvære: Ved at tilbyde nærende og bæredygtige kostvalg, der understøtter sundhed og velvære.

SDG 12: Ansvarligt forbrug og produktion: Ved at fremme bæredygtige forbrugsmønstre og reducere fødevareproduktionens miljøaftryk.

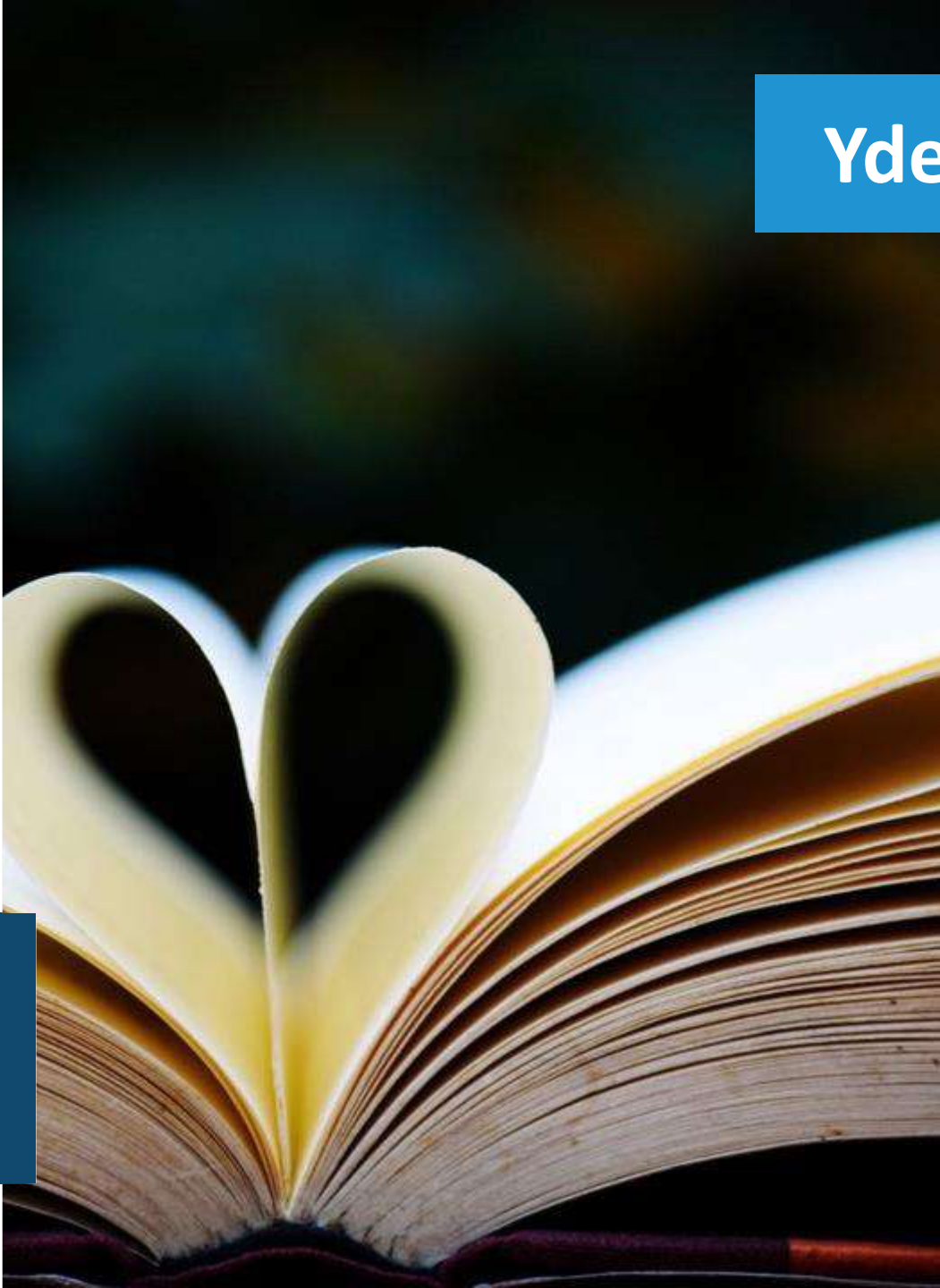
ENTRECOMP-JUSTERING

EntreComp 1.2 Mulighedsgenkendelse: Identificering af markedets efterspørgsel efter bæredygtige fødevarer.

EntreComp 2.2 Kreativitet: Innovation af nye plantebaserede og alternative proteinopskrifter.

EntreComp 3.1 Initiativtagning: Lancering af kampagner eller uddannelsesinitiativer for at fremme bæredygtige kostvaner.

Entre Comp 3.2 Socialt ansvar: Integrering af etiske overvejelser i fødevareproduktion og -forbrugspraksis.

Yderligere ressourcer

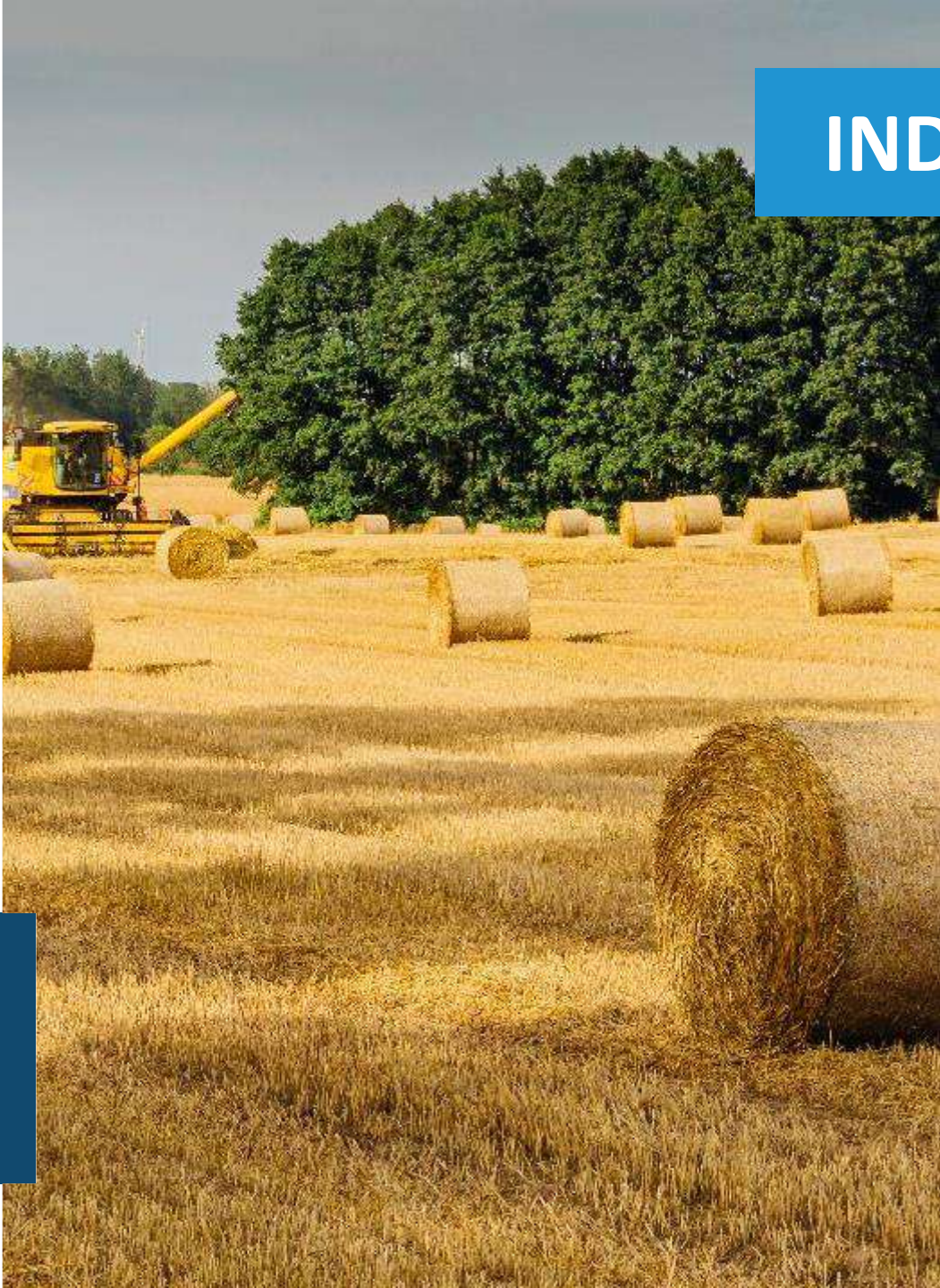
Miljøpåvirkninger af alternative proteiner

Plantebaserede overskud:
Investeringsrisici og muligheder i
bæredygtige fødevaresystemer

Alternative proteiner: Former
fremtiden for bæredygtig ernæring

KLIMAPOSITIVT LANDBRUG

INDLEDNING

Landbrug spiller en dobbelt rolle i klimaforandringer, både som bidragsyder til drivhusgasemissioner og som en sektor, der er sårbar over for deres virkninger.

Traditionelle landbrugsmetoder intensiverer ofte klimaforandringer gennem udledning af kuldioxid, metan og lattergas, sammen med skovrydning og jordforringelse.

Klimapositivt landbrug sigter mod at vende disse tendenser ved at indføre bæredygtige praksisser, der forbedrer kulstofbinding og jordens sundhed.

DRIVHUSGASEMISSIONER

Konventionelle landbrugsmetoder bidrager betydeligt til udledning af drivhusgasser, herunder kuldioxid (CO₂), metan (CH₄) og lattergas (N₂O).

Det er afgørende at forstå disse emissioner for at udvikle strategier til at reducere deres indvirkning på klimaforandringer.

BÆREDYGTIG LANDBRUGSPRAKSIS

Som svar på de miljømæssige udfordringer, som traditionelt landbrug udgør, er bæredygtige praksisser dukket op som vigtige strategier til at skabe økologisk modstandsdygtighed og reducere klimaforandringernes påvirkning.

Disse metoder sigter ikke kun mod at opretholde landbrugsproduktiviteten, men også mod at genoprette og forbedre naturlige økosystemer. Blandt disse tilgange skiller regenerativt landbrug, skovlandbrug og jordbearbejdningsfri landbrug sig ud for deres innovative metoder, der fremmer jordbundens sundhed, biodiversitet og kulstofbinding.

Ved at integrere disse praksisser i landbrugslandskaber kan landmænd bidrage til en mere bæredygtig fremtid, samtidig med at de forbedrer deres produktions modstandsdygtighed i et klima i forandring.

Regenerativt landbrug

Fokuserer på at genoprette jordens sundhed, øge biodiversiteten og forbedre økosystemtjenester gennem praksisser som dækafgrøder, sædskifte og integreret husdyrforvaltning.

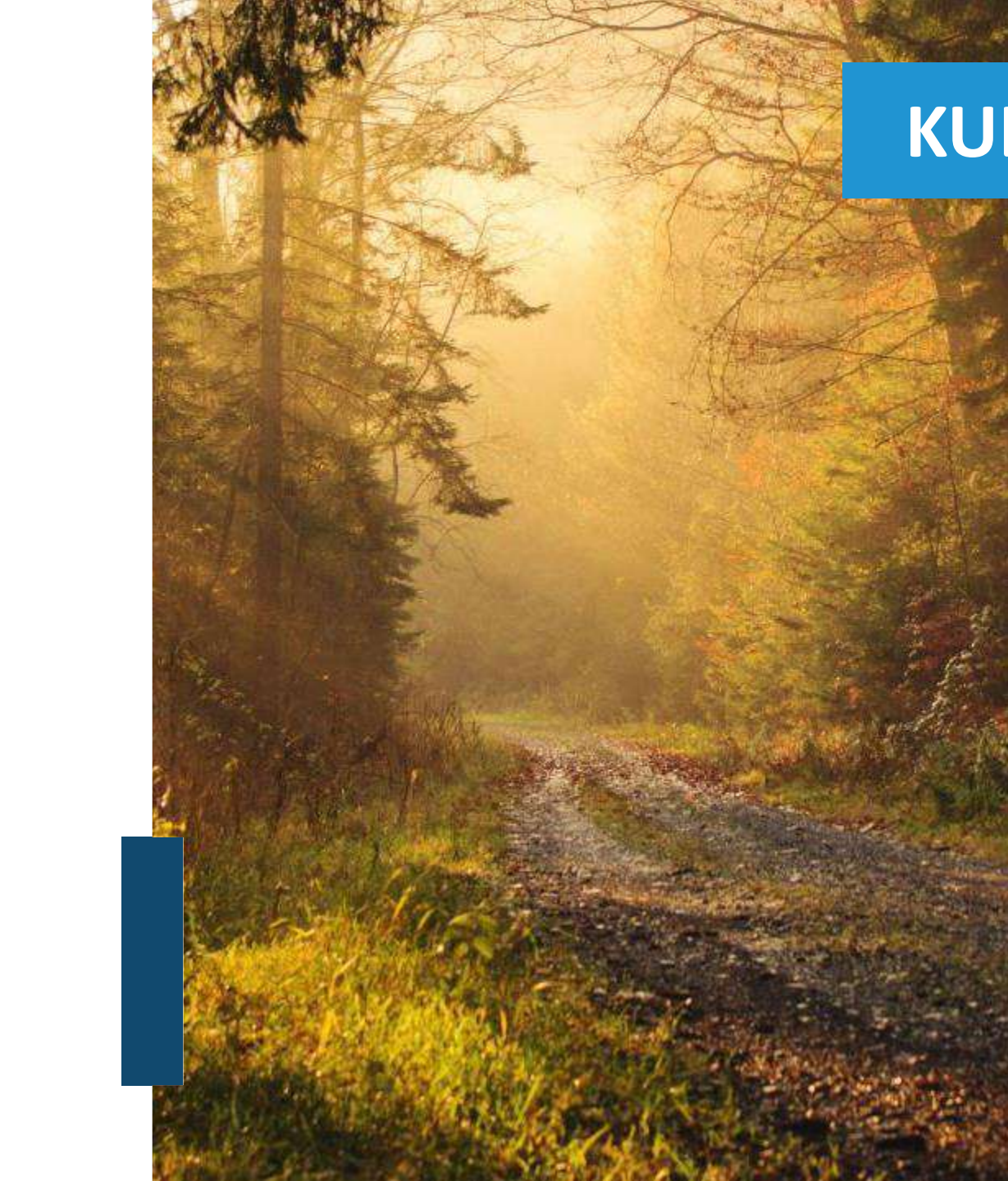
Agroforestry

Introducerer træer og buske i landbrugslandskaber for at fremme biodiversiteten, forbedre jordens frugtbarhed og binde kulstof.

Jordbearbejdningsfri landbrug

Reducerer jorderosion og forbedrer jordens kulstoflagring ved at minimere jordforstyrrelser under plantning og dyrkning.

KULSTOFBINDING

Kulstofbindingsmetoder er afgørende i bekæmpelsen af klimaændringer ved at opfange og lagre atmosfærisk kuldioxid i planter, jord og andet organisk materiale.

Disse metoder reducerer ikke blot drivhusgasser, men forbedrer også jordens sundhed og landbrugsproduktiviteten.

Nøglepraksisser som dækafgrøder og kompostering spiller en væsentlig rolle i denne proces.

AFGRØDEDÆKNING

Dækafgrøder involverer plantning af specifikke afgrøder mellem de vigtigste vækstsæsoner. Disse dækafgrøder, såsom kløver, rug og bælgrugter, giver adskillige fordele:

Forbedring af jordstruktur: Rødderne på dækafgrøder hjælper med at opbryde komprimeret jord, hvilket forbedrer jordens luftning og vandinfiltration.

Tilsætning af organisk materiale: Når dækafgrøder nedbrydes, tilfører de organisk materiale til jorden, beriger den med næringsstoffer og forbedrer dens evne til at holde på fugt.

Kulstofopsamling: Dækafgrøder absorberer kuldioxid fra atmosfæren under fotosyntese og lagrer det i deres biomasse og rødder, som til sidst bliver en del af jordens organiske materiale.

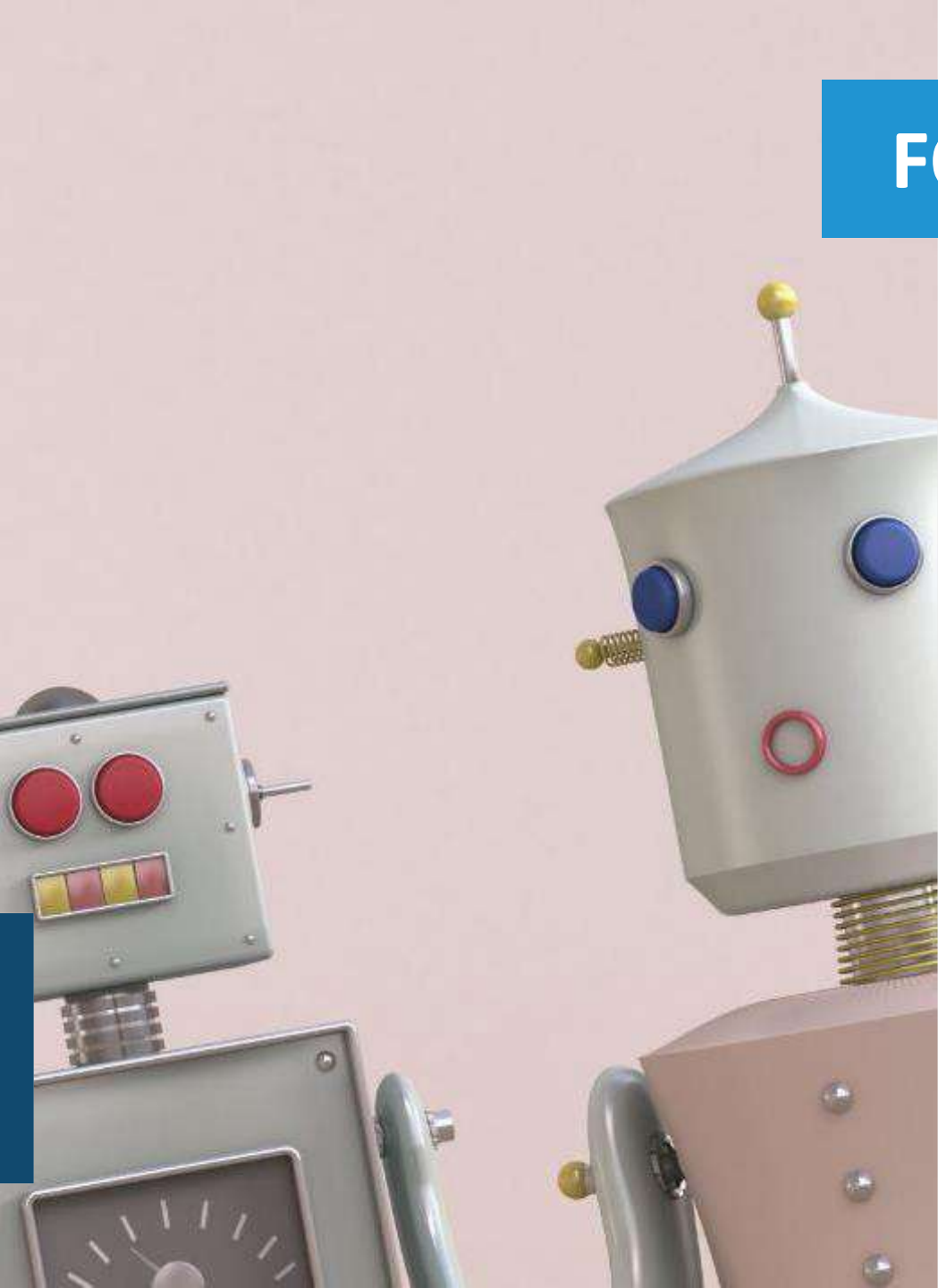
KOMPOSTERING

Kompostering er processen med at omdanne organisk affald til næringsrig jord kendt som kompost.

Næringsrig kompost: Kompostering af organisk affald, såsom madrester, haveaffald og gødning, producerer kompost, der er rig på essentielle næringsstoffer, der fremmer plantevækst og jordens frugtbarhed.

Kulstofbinding: Komposteringsprocessen omdanner organisk kulstof til stabile former, der indarbejdes i jorden. Dette binder ikke kun kulstof, men forbedrer også jordens evne til at lagre mere kulstof over tid.

Forbedring af jordens frugtbarhed: Tilsætning af kompost til jorden forbedrer dens struktur, vandtilbageholdelse og næringsindhold, hvilket understøtter sundere plantevækst og yderligere kulstofbinding.

FORSLAG TIL PRAKTISKE ØVELSER

Opret en lille have eller landbrugsgrund:

- Brug klimapositive landbrugsteknikker såsom kompostering, dækafrøder og dyrkning uden jordbearbejdning.
- Dokumenter processen og resultaterne, herunder forbedringer i jordbundens sundhedsindikatorer og kulstofbindingsrater.

Udforskning af regenerativt landbrug:

- Undersøg og præsentation af forskellige regenerative landbrugsmetoder med vægt på deres miljømæssige fordele og økonomiske gennemførlighed.
- Besøg en lokal regenerativ gård for at observere praksis på første hånd, engagere dig med landmænd og diskutere deres erfaringer og udfordringer med at indføre bæredygtigt landbrug.

SAMARBEJDE MÅL FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

SDG 2 (Nul sult): Fremmer bæredygtige landbrugsmetoder for at sikre fødevarer sikkerhed og forbedret ernæring.

SDG 12 (Ansvarligt forbrug og produktion): Fremmer bæredygtige landbrugsmetoder, der minimerer miljøpåvirkningen.

SDG 13 (Klimaindsats): Fokuserer på at anvende landbrugspraksis, der reducerer klimaforandringer og forbedrer modstandsdygtigheden.

Verdensmål 15 (Livet på land): Støtter beskyttelse, genopretning og fremme af bæredygtig udnyttelse af terrestriske økosystemer.

ENTRECOMP-JUSTERING

EntreComp 1.1 Spotting af muligheder: Identificering af muligheder for at implementere bæredygtige landbrugspraksisser og forbedre miljøresultaterne.

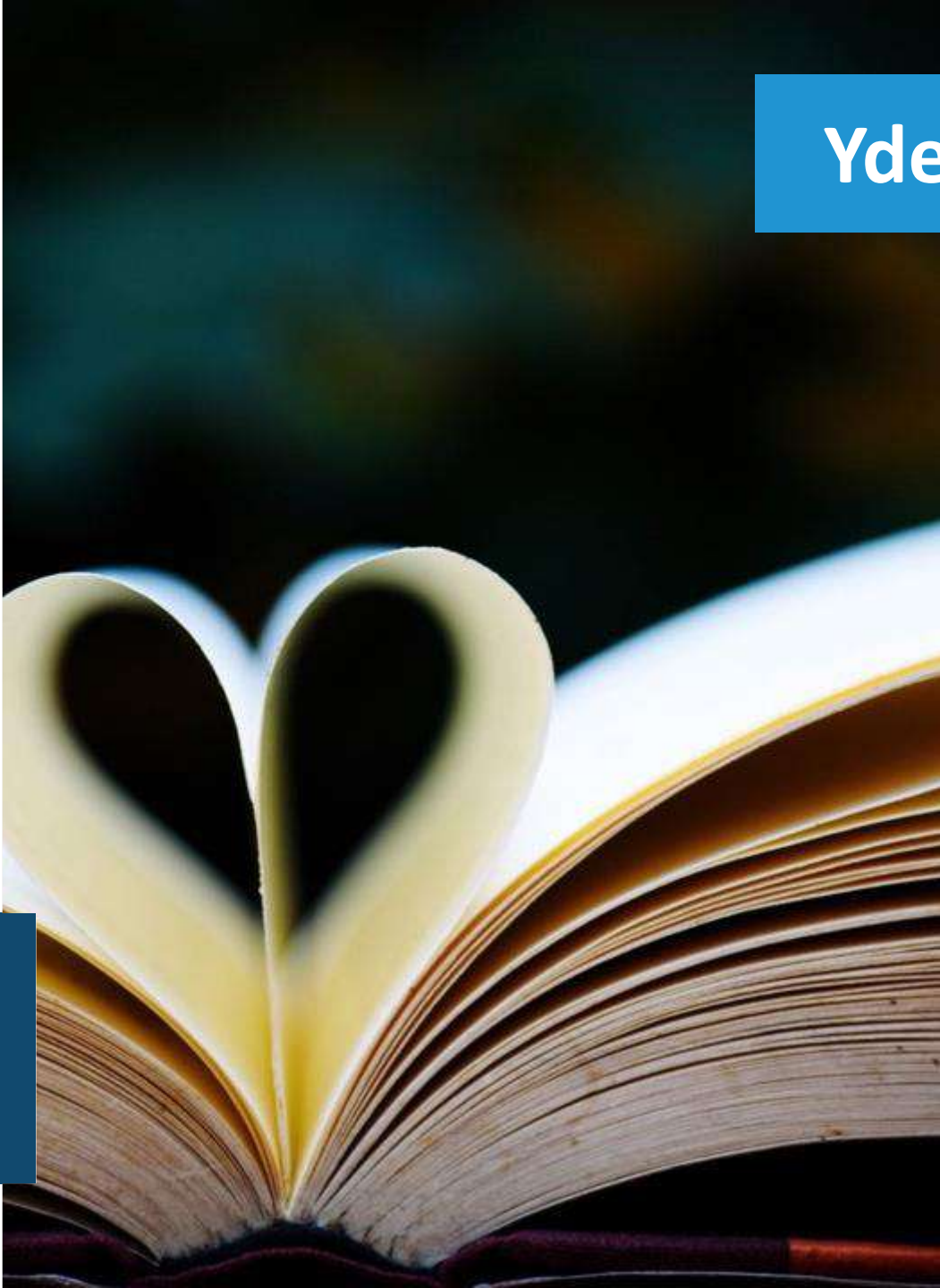
EntreComp 1.3 Etisk og bæredygtig tænkning: Forståelse af landbrugsmetoders indvirkning på miljøet og fremme af bæredygtige metoder.

EntreComp 2.1 Selvbevidsthed og selvtillid: Opbygning af tillid til at anvende og fremme klimapositive landbrugspraksisser.

EntreComp 2.4 Samarbejde med andre: Samarbejde med lokale landmænd og kolleger for at lære om og implementere bæredygtige praksisser.

EntreComp 3.1 Initiativtagning: Proaktiv forskning i, præsentation og anvendelse af regenerative landbrugsmetoder og globale eksempler på klimapositivt landbrug.

EntreComp 3.4 Håndtering af usikkerhed, tvetydighed og risiko: Forståelse og håndtering af de udfordringer og usikkerheder, der er forbundet med omstillingen til bæredygtigt landbrug.

Yderligere ressourcer

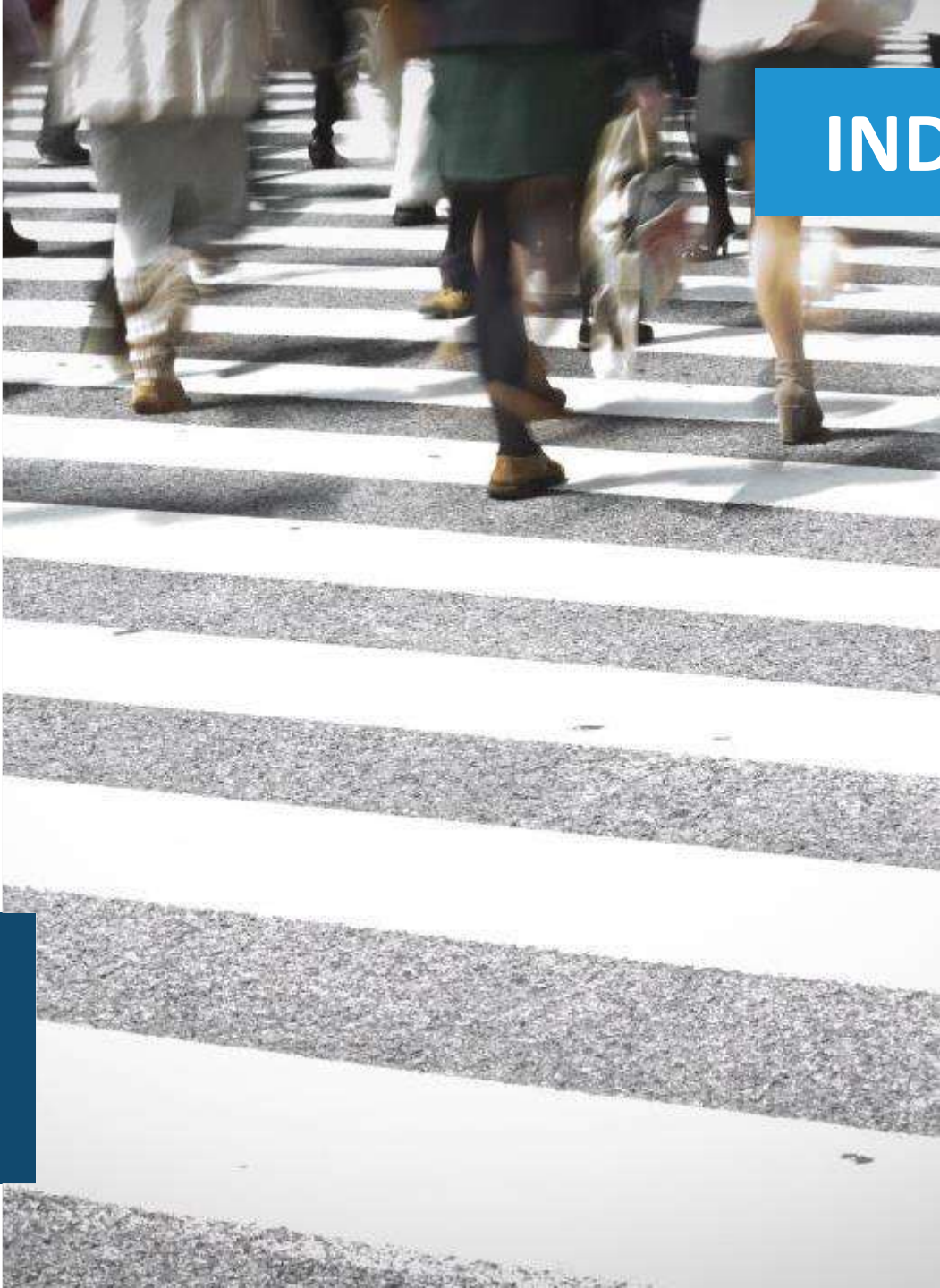
Fordelene ved regenerativt landbrug

Regenerativt landbrug kan spille en central rolle i kampen mod klimaforandringer

Håndtering af klimaforandringer

ØKOTURISME OG BÆREDYGTIG REJSE

INDLEDNING

Traditionel turisme har ofte skadelige virkninger på miljøet og de lokale kulturer.

Økoturisme søger at reducere disse påvirkninger ved at fremme bæredygtige rejsepraksisser, der gavner både miljøet og lokalsamfundene.

Dette modul udforsker principperne og strategierne inden for økoturisme, og hvordan det kan implementeres effektivt.

Turisme bidrager til CO2-udledning, ødelæggelse af levesteder og forurening. Forståelse af disse påvirkninger hjælper med at udvikle strategier for bæredygtig rejseaktivitet.

Turisme bidrager betydeligt til udledningen af drivhusgasser, primært gennem transport (**flyrejser, billeje**) og energiforbrug i indkvarteringer (**opvarmning, køling, belysning**). Strategier til at reducere denne påvirkning omfatter fremme af lavemissionstransportmuligheder, forbedring af energieffektiviteten på hoteller og opmuntring af turister til at bruge offentlig transport eller cykler..

Opbygning af turistinfrastruktur som f.eks. **hoteller, resorts**, og **veje** kan føre til ødelæggelse af naturlige levesteder. Dette påvirker ikke kun det lokale dyreliv, men forstyrrer også økosystemerne. Bæredygtig turisme går ind for omhyggelig planlægning og udvikling, der bevarer naturlige levesteder, såsom at bygge økohytter, der harmonerer med miljøet, og vedligeholde grønne områder.

Turisme kan øge forureningen gennem **affald, spildevand**, og **kemisk afstrømning** i vandområder. Turistaktiviteter som f.eks. **dykning, sejlads**, og **vandreture** kan også skade naturressourcerne. Indsatsen for at reducere forurening omfatter implementering af strenge affaldshåndteringspraksisser, brug af miljøvenlige produkter og uddannelse af turister om vigtigheden af at opretholde renlighed i naturområder.

PRINCIPPER FOR ØKOTURISME

Minimering af miljøpåvirkning: Sikring af, at rejseaktiviteter ikke skader miljøet.

Aktiviteter med lav effekt: Fremme aktiviteter med minimal miljøpåvirkning, såsom **vandreture**, **fuglekiggeri**, og **snorkling** i udpegede områder. Disse aktiviteter bør følge strenge retningslinjer for at undgå at forstyrre dyrelivet og naturlige levesteder.

Bæredygtig infrastruktur: Udvikl infrastruktur ved hjælp af bæredygtige materialer og teknikker, der minimerer miljøpåvirkningen. Eksempler omfatter brug af **solpaneler** for energi, **systemer til opsamling af regnvand**, og **komposteringstoiletter**.

Miljøundervisning: Giv turister information om det lokale miljø og bedste praksis for at minimere deres påvirkning. Dette omfatter respekt for dyrelivet, at holde sig på de udpegede stier og at

PRINCIPPER FOR ØKOTURISME

Kulturel respekt: Fremme forståelse og respekt for lokale kulturer og traditioner.

Træning i kulturel følsomhed: Uddan turister om lokale skikke, traditioner og passende adfærd. Dette hjælper med at undgå misforståelser og viser gensidig respekt.

Støtte til lokale traditioner: Opfordr turister til at deltage i og støtte lokale kulturelle aktiviteter, såsom traditionelle danse, festivaler og kunsthåndværk. Dette bevarer ikke kun kulturarven, men giver også økonomiske fordele for lokalsamfundene.

Etiske turismepraksisser: Samarbejd med lokalsamfundene for at udvikle turismepraksisser, der respekterer og bevarer deres kulturelle integritet. Dette omfatter at undgå udnyttende praksisser og sikre, at turismeaktiviteter ikke forstyrrer lokale levevis.

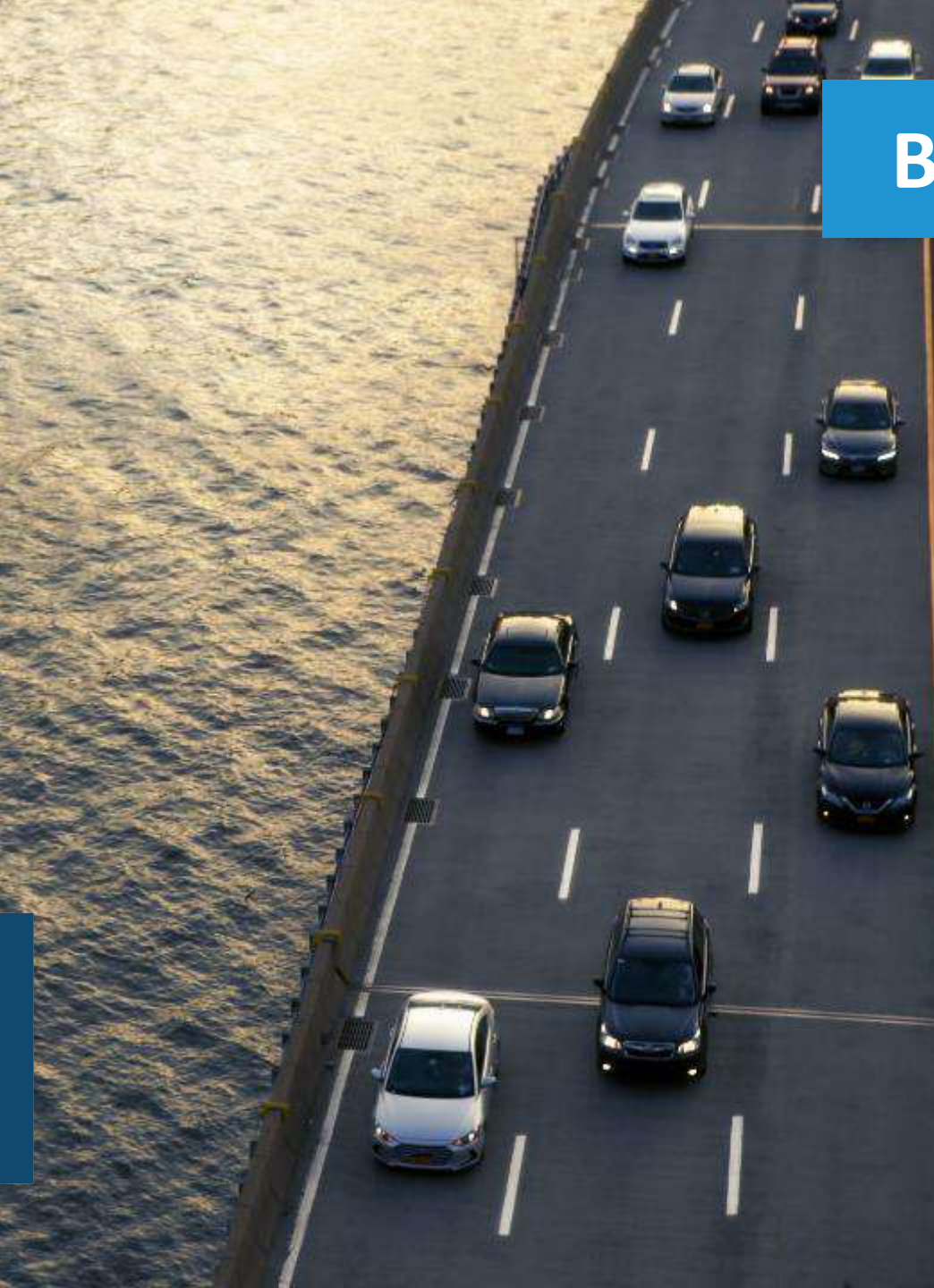
PRINCIPPER FOR ØKOTURISME

Økonomiske fordele: Støtte til lokale økonomier ved at indkøbe lokalt og ansætte lokale mennesker.

Lokal beskæftigelse: Fokuser på at ansætte lokalt personale i turismevirksomheder. Dette skaber økonomiske muligheder og hjælper med at bevare de økonomiske fordele i lokalsamfundet.

Indkøb af lokale produkter: Brug lokalt fremskaffede varer og tjenester i turismeaktiviteter. Dette støtter lokale landmænd, håndværkere og virksomheder og skaber en mere bæredygtig lokal økonomi.

Fair Trade-praksis: Sørg for, at lokale arbejdere får en rimelig løn og arbejder under gode forhold. Dette fremmer social lighed og hjælper med at opbygge et positivt forhold mellem turister og lokalsamfund.

BÆREDYGTIGE REJSESTRATEGIER

Strategier for bæredygtig rejse fokuserer på at reducere miljøpåvirkningen og støtte lokalsamfundene.

Disse strategier omfatter valg af miljøvenlige indkvarteringsmuligheder, transport og aktiviteter samt investering i CO2-kompensationsprogrammer for at reducere rejserelaterede emissioner.

Inddragelse af lokalsamfundene i turismeplanlægning sikrer deres økonomiske fordel og skaber kulturel respekt.

Disse tilgange sigter mod at fremme ansvarlig turismepraksis, der bidrager til miljøbevarelse og samfundsudvikling.

CO2-kompensation

Det er afgørende at tilskynde turister til at investere i CO2-kompensationsprogrammer for at reducere miljøpåvirkningen af deres rejser.

Disse programmer finansierer projekter inden for vedvarende energi, genplantning af skov og bevaringsinitiativer, hvilket hjælper med at modvirke de CO2-udledninger, der genereres af turismeaktiviteter.

At promovere overnatningssteder og rejsearrangører med grønne certificeringer, som ofte inkluderer CO2-kompensationsforpligtelser som en del af deres bæredygtighedspraksis, kan yderligere understøtte disse bestræbelser.

Derudover er det vigtigt at uddanne turister om deres CO2-aftryk og vigtigheden af CO2-kompensation.

ANSVARLIGE REJSEVALG

At vælge miljøvenlige overnatningssteder spiller en vigtig rolle i bæredygtig rejseaktivitet. Hoteller og hytter, der implementerer bæredygtige praksisser, såsom energieffektivitet, vandbesparelse og affaldsreduktion, bidrager til en lavere miljøpåvirkning.

Bæredygtige transportmuligheder, som f.eks. **tog**, **busser**, eller **elektriske køretøjer**, bør prioriteres for at reducere rejserelaterede emissioner. Fremmes **samkørsel** og brugen af **cykler** eller **gåture**. Når man udforsker destinationer, kan det yderligere reducere miljøpåvirkningen.

Ved at vælge aktiviteter, der er designet til at være miljøvenlige, såsom guidede naturture, naturbevaringsprojekter og kulturarvsture, sikres det, at turisme har minimale negative effekter på miljøet og lokalsamfundene.

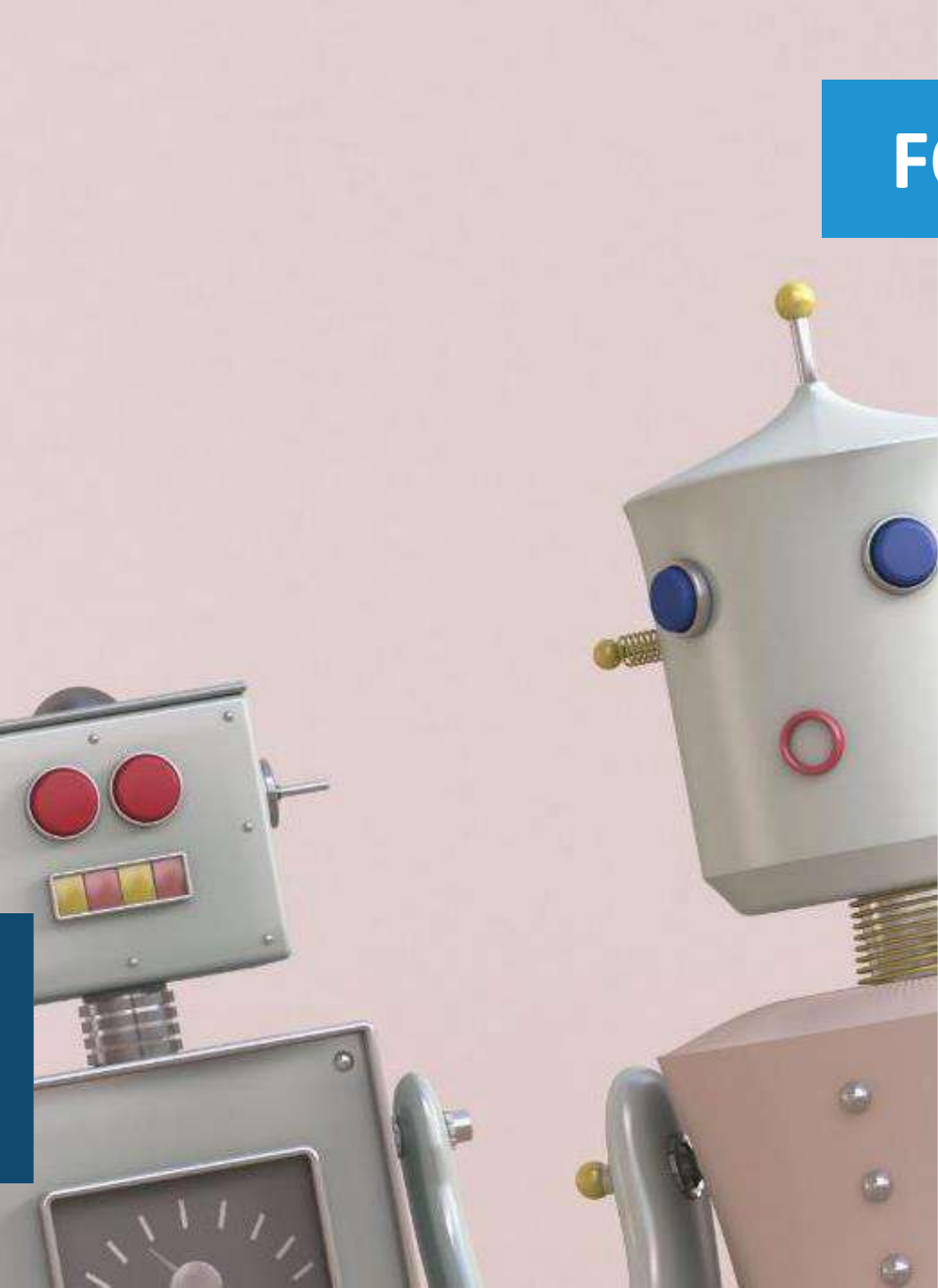

ENGAGEMENT I

Lokalt baseret turisme sikrer, at der tages hensyn til lokalbefolkningens behov og perspektiver, hvilket fører til mere inkluderende og gavnlige turismepraksisser.

Implementering af overskudsdelingsmodeller, hvor en del af turismeindtægterne geninvesteres i lokale samfundsprojekter såsom uddannelse, sundhedspleje og infrastrukturudvikling, kan give betydelige økonomiske fordele.

Ved at tilbyde træning og kapacitetsopbygning til lokalsamfundene forbedres deres færdigheder i at forvalte og drage fordel af turisme, herunder træning i hotel- og restaurationsbranchen, turguider og virksomhedsledelse. Denne omfattende tilgang sikrer, at turismen understøtter lokal udvikling og bæredygtighed.

FORSLAG TIL PRAKTISK ØVELSE

Design af en bæredygtig rejseplan:

Start med at udarbejde en rejseplan, der fokuserer på miljøvenlige indkvarteringsmuligheder, transportmuligheder og aktiviteter, der reducerer miljøpåvirkningen og fremmer kulturel respekt. Overvej faktorer som energieffektivitet, affaldshåndteringspraksis og lokale indkøb i dine valg.

Dokumenter, hvordan hvert aspekt af din rejseplan bidrager til bæredygtighed, både med hensyn til miljøbevarelse og kulturbevarelse.

Forbered en præsentation til dine medstuderende, hvor du beskriver din rejseplan, forklarer dine bæredygtighedsvalg og diskuterer de forventede fordele for de besøgte destinationer.

SAMARBEJDE MÅL FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

SDG 12 (Ansvarligt forbrug og produktion): Fokuserer på at reducere turismens miljøpåvirkning og fremme bæredygtige rejsepraksisser. Det opfordrer til ansvarlig ressourceforvaltning og indførelse af miljøvenlige løsninger i turistbranchen.

SDG 8 (Anstændigt arbejde og økonomisk vækst): Støtter bæredygtig økonomisk vækst gennem økoturisme. Det fremhæver muligheder for jobskabelse og økonomisk udvikling inden for turistsektoren, samtidig med at miljømæssig bæredygtighed sikres.

ENTRECOMP-JUSTERING

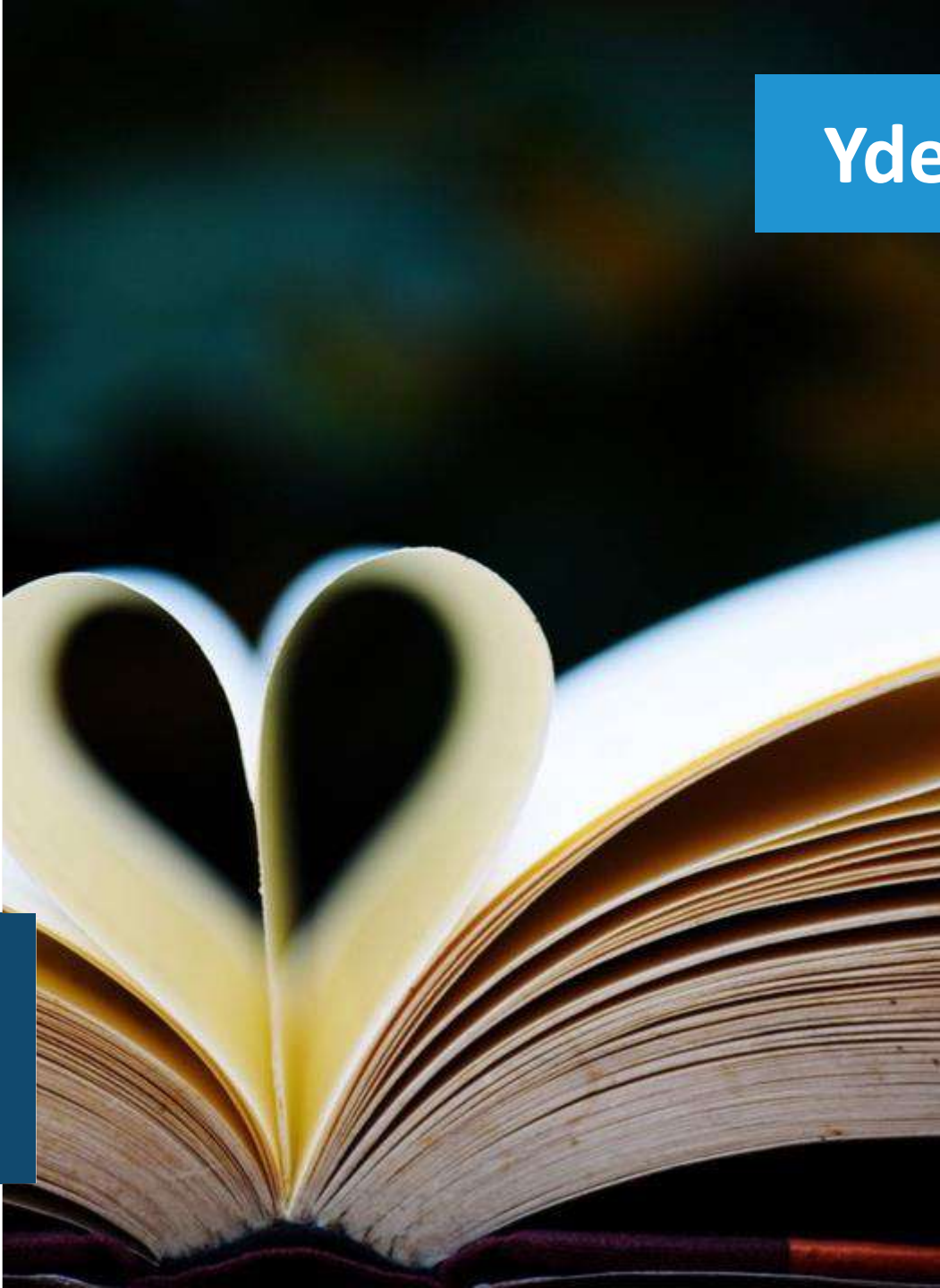

EntreComp 1.5 (Etisk og bæredygtig tænkning): Vurderer turismens miljømæssige og kulturelle påvirkninger, fremmer bæredygtige forvaltningspraksisser og etiske overvejelser.

EntreComp 2.1 (Selvbevidsthed og selvtillid): Udvikler selvbevidsthed om sin rolle i bæredygtig turisme og påtager sig ansvar for at forvalte miljøvenlige rejseoplevelser.

EntreComp 2.5 (Mobilisering af andre): Opfordrer til at inspirere og motivere andre til at anvende bæredygtige rejsepraksisser og effektivt kommunikere fordelene ved økoturisme.

EntreComp 3.1 (Initiativtagning): Identificerer muligheder inden for økoturisme, træffer uafhængige operationelle beslutninger og strategiserer om implementering af bæredygtige rejsepraksisser.

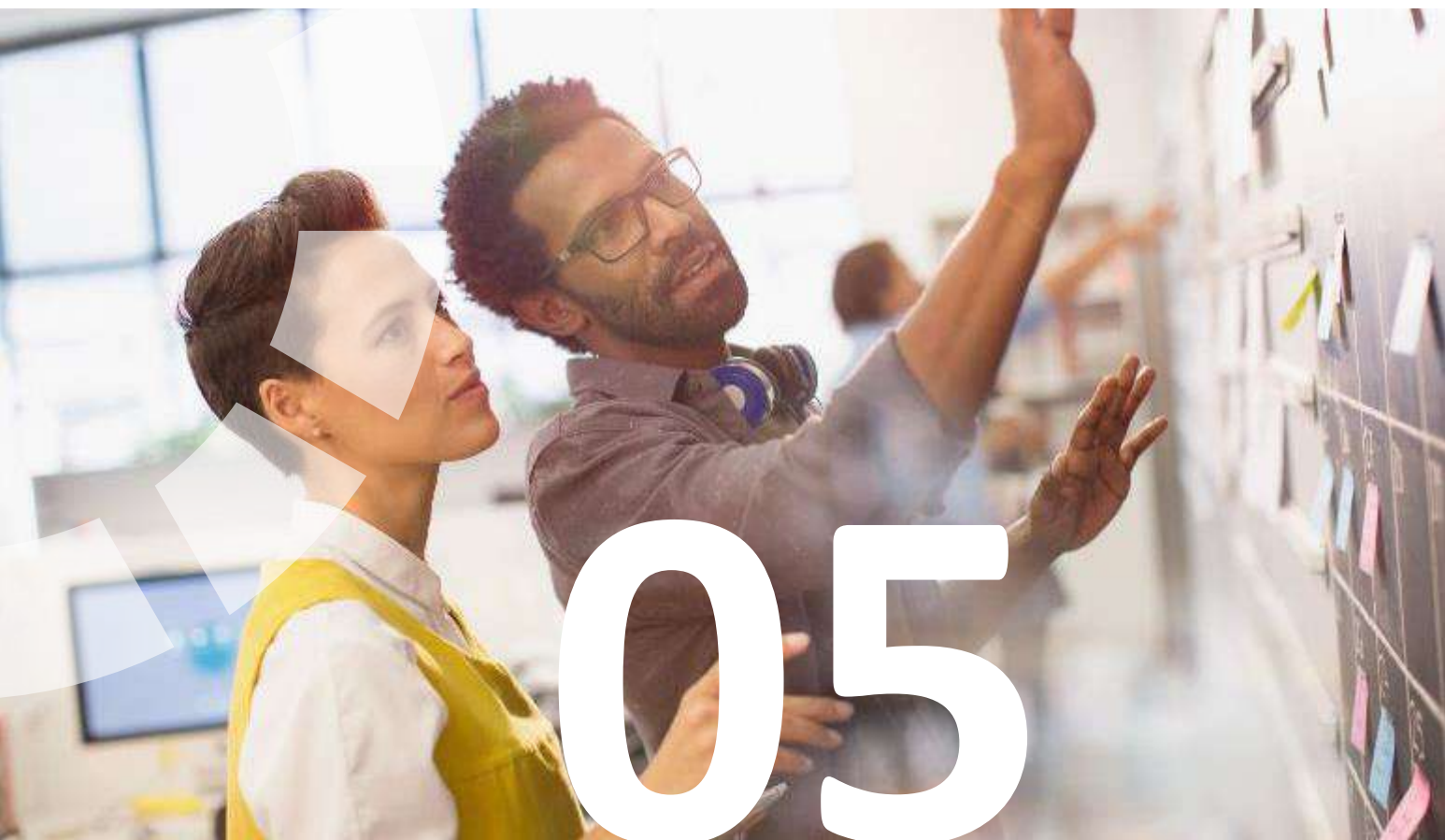

Yderligere ressourcer

Hvad er økoturisme? En guide til bæredygtig rejse.

Forskellen mellem økoturisme og bæredygtig turisme

Miljøvenlig turisme: En ny æra af bevidst rejseaktivitet

ETISK FORSYNINGSKÆDEST YRING

INDLEDNING

Etisk forsyningskædestyring fokuserer på at sikre, at produktion, indkøb og distribution af produkter overholder etiske og bæredygtige praksisser.

Denne tilgang omfatter hensyn til arbejdstagerrettigheder, miljøpåvirkninger og virksomheders sociale ansvar i hele forsyningskæden.

Ved at adressere problemstillinger som krænkelse af arbejdstagerrettigheder og miljøforringelse sigter etisk forsyningskædestyring mod at fremme retfærdighed, gennemsigtighed og bæredygtighed i forretningsdrift.

ETISKE UDFORDRINGER I FORSYNINGSKÆDER

Etiske udfordringer i forsyningskæder omfatter en række problemstillinger, der påvirker både mennesker og miljøet. Det er altafgørende at håndtere krænkelse af arbejdstagerrettigheder såsom børnearbejde, tvangsarbejde og usikre arbejdsforhold.

Disse krænkelse underminerer ikke blot menneskelig værdighed, men bidrager også til social uretfærdighed og juridiske risici for virksomheder, der er involveret i uetisk praksis. Derudover er det afgørende for bæredygtig forsyningskædestyring at reducere miljøforringelse forårsaget af produktionsprocesser.

Forurening, udtømmning af ressourcer og ødelæggelse af levesteder er almindelige konsekvenser af uansvarlige produktions- og indkøbspraksisser. Ved at imødegå disse etiske udfordringer kan virksomheder opretholde deres engagement i sociale ansvar og bidrage positivt til globale bæredygtighedsindsatser.

PRINCIPPER FOR ETISK FORSYNINGSKÆDESTYRING

Etisk forsyningskædestyring er baseret på principper, der prioriterer gennemsigtighed, fair handel og bæredygtige indkøbspraksisser.

Disse principper vejleder virksomheder i at sikre, at deres produktions-, indkøbs- og distributionsaktiviteter overholder etiske standarder og bidrager positivt til social lighed og miljømæssig bæredygtighed.

Ved at følge disse principper skaber organisationer tillid blandt interessenter, reducerer risici forbundet med uetisk praksis og demonstrerer deres engagement i ansvarlig forretningsadfærd.

GENNEMSIGTIGHED

Gennemsigtighed fungerer som et grundlæggende princip i etisk forsyningskædestyring.

Det indebærer åben deling af information om leverandører, indkøbspraksis, produktionsprocesser og distributionskanaler.

Gennemsigtige forsyningskæder gør det muligt for interessenter, herunder forbrugere, investorer og regulerende organer, at vurdere og verificere, om etiske standarder overholdes i hele forsyningskæden.

PRINCIPPER FOR RETÆRDIG HANDEL

Fair trade principper støtter retfærdige lønninger, sikre arbejdsforhold og ligelig behandling af producenter og arbejdere i forsyningskæden.

Ved at opfylde standarder for fair trade fokuserer virksomheder på social lighed og støtter bæredygtige levebrød for enkeltpersoner og lokalsamfund involveret i produktionen.

Fairtrade-certificeringsprogrammer giver forbrugerne sikkerhed for, at produkterne er etisk indkøbt og bidrager positivt til social og økonomisk udvikling i produktionsregionerne.

BÆREDYGTIG INDKØB

Bæredygtig indkøb vægter indkøb af materialer og ressourcer, der er miljømæssigt bæredygtige og etisk fremskaffede.

Denne tilgang sigter mod at reducere det økologiske fodaftryk af aktiviteter i forsyningskæden ved at reducere miljøpåvirkninger såsom skovrydning, vandforurening og kulstofemissioner.

Bæredygtige indkøbspraksisser involverer ofte partnerskaber med leverandører, der overholder miljøstandarder, engagerer sig i ansvarlig arealforvaltning og fremmer bevarelse af biodiversitet.

BEDSTE PRAKSIS: GAIA OLEA

Gaia Olea er dedikeret til etisk
produktion og bæredygtige praksisser
inden for naturlig aromaterapi.

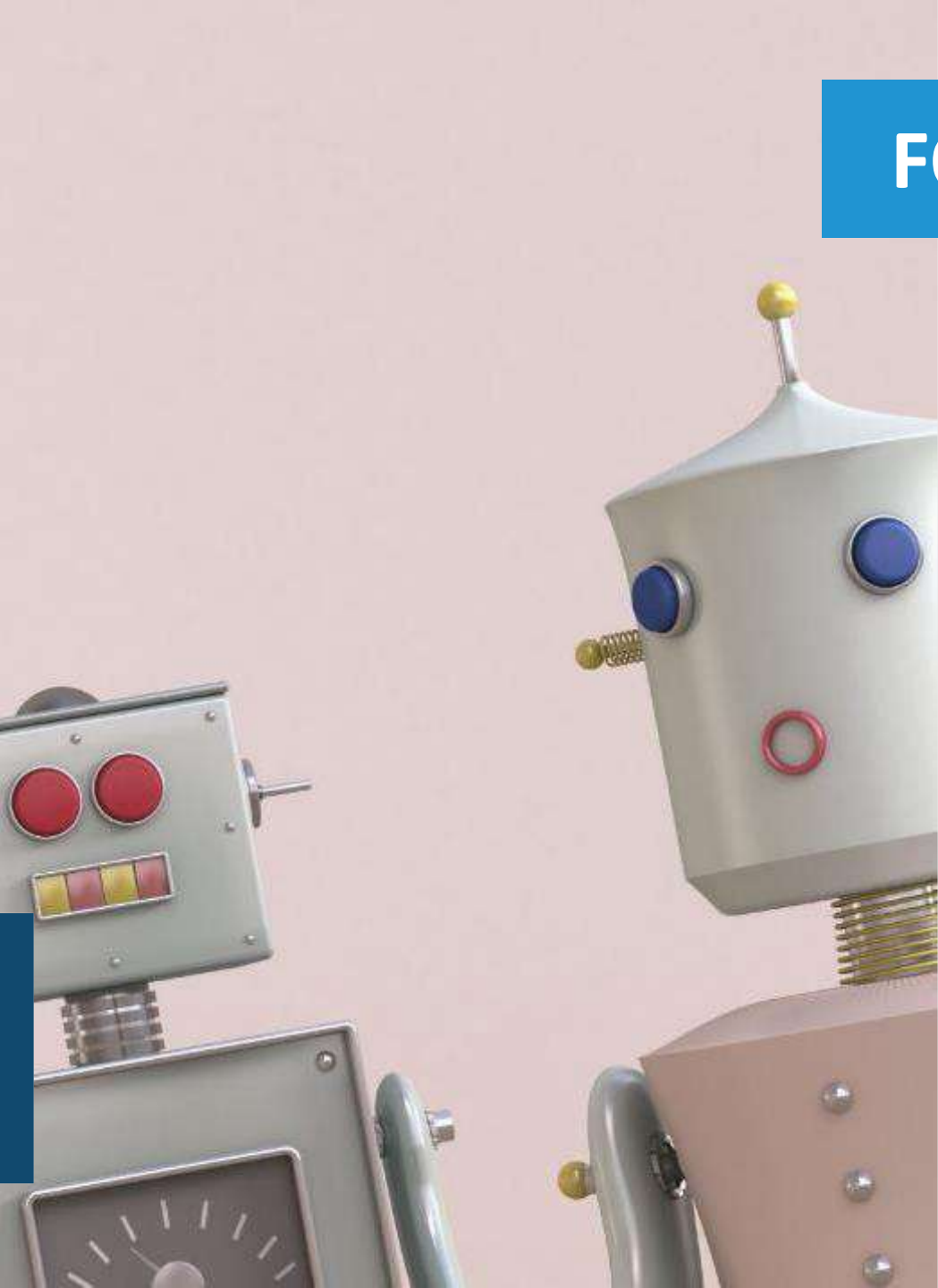

Deres engagement i miljøansvar er tydeligt gennem deres minimale og genbrugte emballage, lokale indkøb af materialer og undgåelse af kontroversielle ingredienser som palmeolie.

Gaia Oleas Fokus på at reducere miljøpåvirkningen og fremme samfundsengagement fremhæver deres rolle i at fremme bæredygtighed inden for naturproduktindustrien.

Lær mere om **Gaia Oleas** praksis ved at besøge vores **Kompendium af casestudier.**

FORSLAG TIL PRAKTISK ØVELSE

Vurdering af etisk risiko

I denne øvelse skal du analysere en hypotetisk virksomheds forsyningskæde for at afdække risici relateret til krænkelse af arbejdstagerrettigheder, miljøforringelse eller andre etiske bekymringer.

Ved at evaluere hvert trin i forsyningskæden – fra indkøb af råvarer til distribution – vil de få indsigt i kompleksiteten af etiske udfordringer i forretningsdrift.

Derefter kan du udvikle en detaljeret plan for at reducere identificerede risici og foreslå strategier til effektivt at implementere etiske praksisser.

Denne øvelse har til formål at forbedre forståelsen af etiske kompleksiteter og give dig praktiske færdigheder i etisk

SAMARBEJDE MÅL FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

SDG 12 (Ansvarligt forbrug og produktion): Behandler etiske problemstillinger i produktion og forbrug og fremmer ansvarlig praksis i forsyningskæden.

SDG 8 (Anstændigt arbejde og økonomisk vækst): Fremmer bæredygtig jobskabelse og fair arbejdspraksis inden for forsyningskæden.

ENTRECOMP-JUSTERING

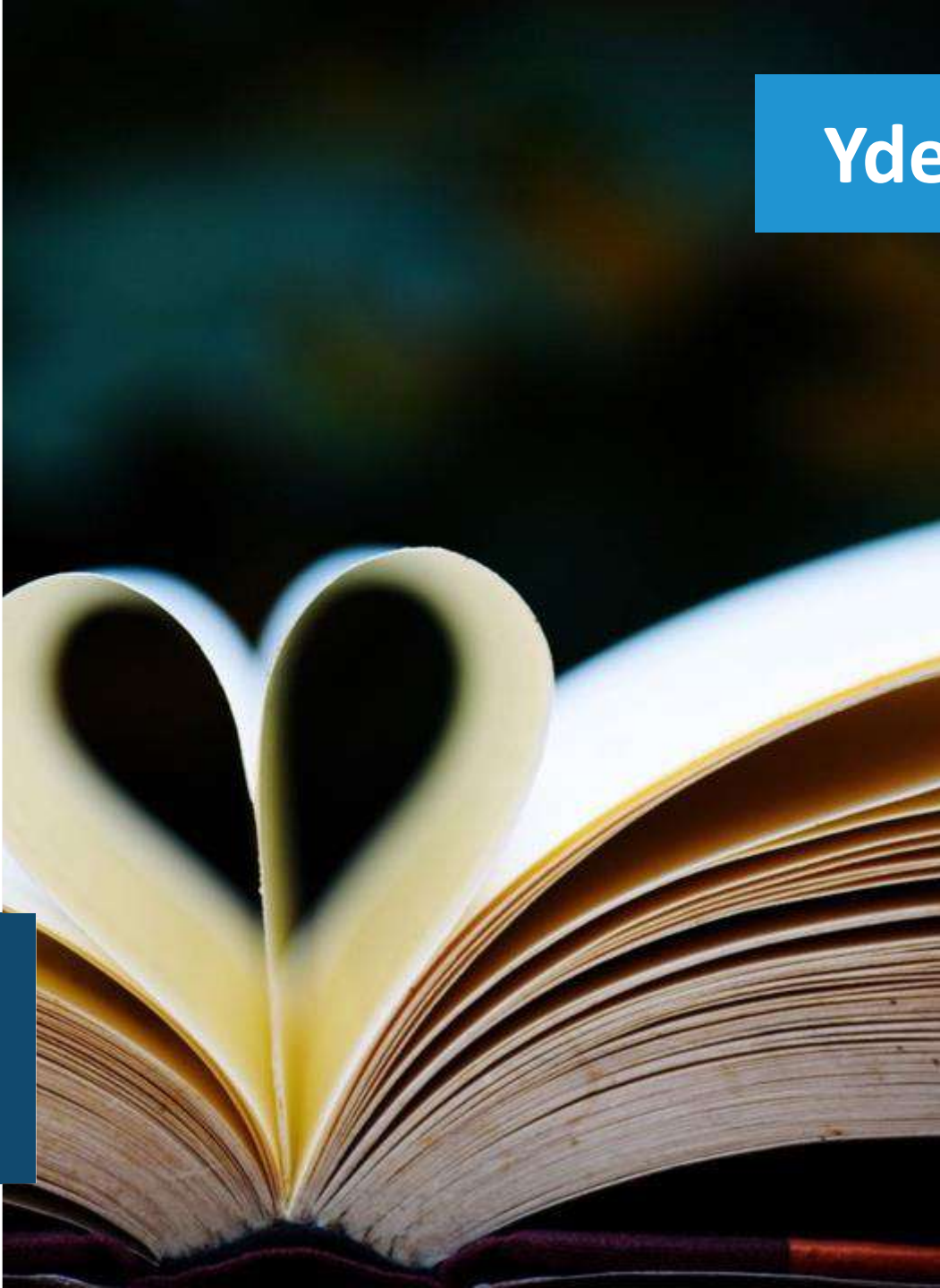
EntreComp 1.5 (Etisk og bæredygtig tænkning): Vurder virkningen af etiske praksisser og virksomheders sociale ansvar.

EntreComp 2.1 (Selvbevidsthed og selvtillid): Fremme ansvarlig virksomhedsledelse og tage lederskab i etisk beslutningstagning.

EntreComp 2.5 (Mobilisering af andre): Inspirere og lede teams til at opretholde etiske standarder i forsyningskæden.

EntreComp 3.1 (Initiativtagning): Identificer og handle på muligheder for at forbedre etiske praksisser.

EntreComp 3.3 (Håndtering af usikkerhed, tvetydighed og risiko): Håndter risici relateret til etisk indkøb og produktion.

A close-up photograph of an open book. The pages are folded inwards from the edges, creating a symmetrical heart shape in the center. The book is resting on a dark surface, and the background is blurred.

Yderligere ressourcer

Den etiske forsyningskæde:
Definition, eksempler, statistik

Etisk forsyningskæde og dens
relevans i nutiden

Etiske problemstillinger i
forsyningskædestyring og indkøb

**VEDVARENDE
ENERGILØSNINGER
– BESKYTTELSE AF
RESSOURCER**

06

The background of the slide features a photograph of several wind turbines silhouetted against a vibrant sunset sky with orange and yellow hues. In the foreground, a large, dark grey gear-like shape is partially visible, with several segments highlighted in a lighter grey. A solid blue vertical bar is positioned on the left side of the text area.

VIGTIGHEDEN AF VEDVARENDE ENERGI

Vedvarende energi spiller en afgørende rolle i at reducere udledningen af drivhusgasser og mindske afhængigheden af fossile brændstoffer.

Omfavnelse af vedvarende energikilder som f.eks. **sol, vind, vandkraft, geotermisk,** og **biomasse** er fundamental for omstillingen til en bæredygtig energifremtid.

Disse kilder tilbyder rene, vedvarende alternativer, der reducerer miljøpåvirkninger såsom luft- og vandforurening, støtter indsatsen for at bekæmpe klimaændringer og bevare naturlige økosystemer.

SOLKRAFTIGHED

Solenergi udnytter energi fra solen gennem solcellepaneler og solvarmeanlæg.

Det tilbyder en alsidig og bæredygtig energiløsning, der er egnet til forskellige anvendelser, herunder bolig-, erhvervs- og industrisektoren.

Solenergisystemer bidrager betydeligt til at reducere CO₂-fodafttryk og energiomkostninger, samtidig med at de fremmer energiuafhængighed og miljøforvaltning.

VINDKRAFT

Vindmøller omdanner vindenergi til elektricitet, hvilket gør vindkraft til en central del af produktionen af vedvarende energi.

Vindmølleparker udnytter naturlige vindressourcer til at producere ren, vedvarende elektricitet i stor skala, hvilket bidrager til bæredygtig energiproduktion og reducerer afhængigheden af ikke-vedvarende energikilder.

Vindkraftteknologier fortsætter med at udvikle sig, hvilket forbedrer effektiviteten og udvider mulighederne for integration af vindenergi på tværs af forskellige landskaber.

VANDKRAFT

Vandkraft bruger strømmende vand fra floder, vandløb eller reservoirer til at generere elektricitet gennem turbiner.

Som en pålidelig og vedvarende energikilde leverer vandkraft en stabil forsyning af ren elektricitet, samtidig med at den reducerer drivhusgasemissioner og miljøpåvirkninger forbundet med elproduktion baseret på fossile brændstoffer.

Vandkraftanlæg bidrager til energistabilitet og pålidelighed i nettet og understøtter bæredygtig udvikling og ressourceforvaltning verden over.

GEOTERMISK ENERGI

Geotermisk energi udnytter varme fra jordens kerne til at generere elektricitet og opvarme bygninger gennem direkte anvendelse.

Geotermiske kraftværker bruger underjordiske reservoirer af damp eller varmt vand til at producere ren, vedvarende energi med minimale drivhusgasemissioner.

Geotermiske systemer tilbyder bæredygtige opvarmnings- og køleløsninger, hvilket reducerer afhængigheden af fossile brændstoffer og fremmer energieffektivitet i bolig-, erhvervs- og industrisektoren.

BIOMASSE-ENERGI

Biomasseenergi involverer omdannelse af organiske materialer som træ, landbrugsrester og biobrændstoffer til energi gennem forbrænding, forgasning eller biokemiske processer.

Biomassekraftværker og bioenergisystemer bruger vedvarende biomasseressourcer til at producere varme, elektricitet og transportbrændstoffer, hvilket tilbyder bæredygtige alternativer til fossile brændstoffer og understøtter affaldshåndteringspraksis.

Biomasseenergi bidrager til diversificering af vedvarende energi og fremmer principperne for cirkulær økonomi ved at bruge organiske

SAMARBEJDE MÅL FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

SDG 7 (Overkommelig og ren energi): Fremmer indførelsen af vedvarende energikilder for at sikre adgang til bæredygtig energi.

SDG 9 (Industri, innovation og infrastruktur): Fremmer bæredygtige teknologier og innovation inden for energistyring.

ENTRECOMP-JUSTERING

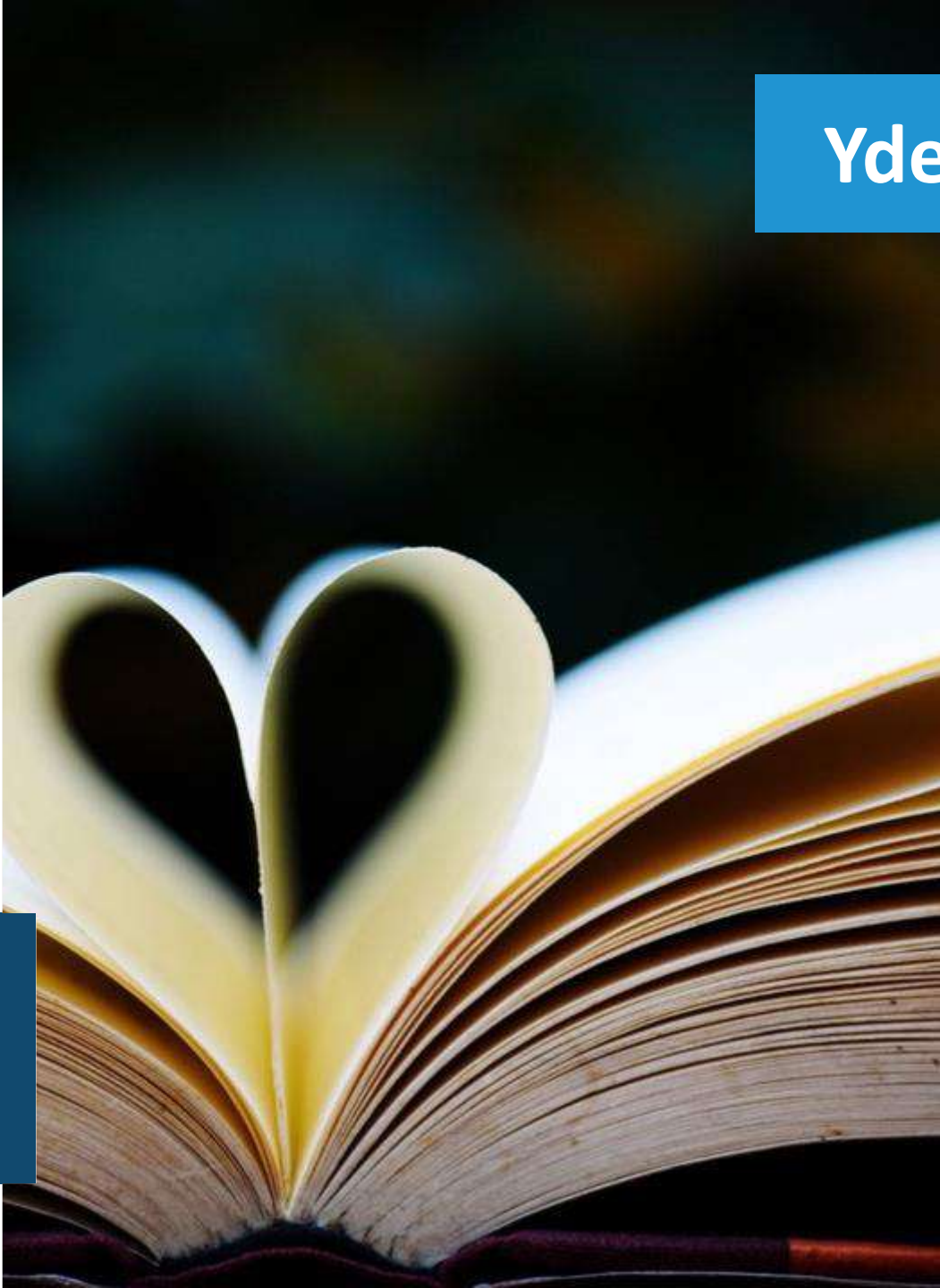
EntreComp 1.5 (Etisk og bæredygtig tænkning): Vurder virkningen af etiske praksisser og virksomheders sociale ansvar.

EntreComp 2.1 (Selvbevidsthed og selvtillid): Fremme ansvarlig virksomhedsledelse og tage lederskab i etisk beslutningstagning.

EntreComp 2.5 (Mobilisering af andre): Inspirere og lede teams til at opretholde etiske standarder i forsyningskæden.

EntreComp 3.1 (Initiativtagning): Identificer og handle på muligheder for at forbedre etiske praksisser.

EntreComp 3.3 (Håndtering af usikkerhed, tvetydighed og risiko): Håndter risici relateret til etisk indkøb og produktion.

An open book is shown from a low angle, with the pages fanned out. The inner edges of the pages are folded together to form a heart shape. The background is dark and out of focus. A blue rectangular box is positioned in the top right corner of the image.

Yderligere ressourcer

Hvad er bæredygtighed? 3 rene energiløsninger til at opnå bæredygtighed

Vedvarende energi – styrker en mere sikker fremtid

Beskyttelse af naturressourcer med vedvarende energi

Ethical, Green, Youth Entrepreneurship Education

Følg vores rejse her

Co-funded by
the European Union